

Sisällysluettelo

Dnro V/3977/2022

1. Johdon katsaus	3	6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	72
2. Tuloksellisuus	7	7. Tilinpäätösanalyysi	75
3. Vaikuttavuus	12	7.1 Rahoituksen rakenne	75
		7.2 Talousarvion toteutuminen	76
4. Toiminnallinen tehokkuus	21	7.3 Tuotto- ja kululaskelma	77
4.1 Toiminnan taloudellisuus	21	7.4 Tase	77
4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	22	8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	78
5. Tuotokset ja laadunhallinta	24	9. Arviointien tulokset	79
5.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus, luvat ja valvonta	24	10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	79
5.1.1 Ammattihenkilöiden laillistukset ja nimikesuojaukset	24	Talousarvion toteutumalaskelma	80
5.1.2 Yksityisten palveluntuottajien luvat	33	Tuotto- ja kululaskelma	81
5.1.3 Terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat	37	Tase	82
5.1.4 Suunnitelmaperusteinen valvonta	39	Liitetiedot	84
5.1.5 Reaktiivinen valvonta	43	Allekirjoitukset	89
5.1.6 Ammattihenkilöiden valvontalautakunta	49	Tilintarkastajan merkintä	90
5.2 Asiakas- ja toisiolein mukainen ohjaus ja valvonta	51		
5.3 Varhaiskasvatuksen ohjaus ja valvonta	52		
5.4 Alkoholilupahallinto ja -valvonta	53		
5.5 Alkoholihallinnon ohjaus ja alkoholimarkkinoinnin valvonta	59		
5.6 Tupakkalain mukainen ohjaus ja valvonta	62		
5.7 Terveysturvallisuuden mukainen ohjaus, lupahallinto ja valvonta	64		
5.8 Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta (Tukija)	68		
5.9 Adoptiolautakunta	69		

1. Johdon katsaus

Koronapandemiasta johtuneet poikkeukselliset olosuhteet jatkuivat vuonna 2021. Tästä huolimatta pystyimme varmistamaan toimintamme jatkuvuuden ja saavutimme tulostavoittemme pääosin hyvin. Erittäin tiivis yhteistyö sosiaali- ja terveysministeriön (STM), aluehallintovirastojen (avi), STM:n hallinnonalan muiden virastojen ja muiden organisaatioiden kanssa jatkui. Ylläpidimme edelleen korona-asioihin liittyvien valvonta-asioiden valtakunnallista tilannekuvaa ja osallistuimme tiiviisti pandemian tilannekuvatyöhön useissa työryhmissä.

Pandemiatilanteessa on tärkeää valita tilanteeseen nähden paras ja järkevä toimintaote. On välttämätöntä varmistaa kiireellisimpiä asioita, jolloin kiireettömiin, mutta tärkeisiin asioihin vääjäämättä myös valvonnassa ja sen kehittämisessä syntyy palveluvelkaa. Haasteista huolimatta suunnitelmallista valvontaa pystyttiin suurimmalta osin myös vuonna 2021 toteuttamaan valvontaohjelmien mukaisesti. Erikoissairaanhoidossa Valvira jatkoi kiireettömään hoitoon pääsyn valvontaa ja teki selvityksiä seitsemästä sairaanhoitopiiristä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammatinharjoittamisoikeutta koskevien päätösten määrä jatkoi laskuaan. Lasku johtui erityisesti lähihoitajien nimikesuojaushakemusten vähenemisestä. Myös muita hoitoalan ammattioikeuksia haettiin hieman edellisvuotta vähemmän. Hoitajien lukumäärän kehitys on osa laajaa yhteiskunnallista hoitajien saatavuushaastetta.

Valvonnan valtakunnallisen yhdenmukaisuuden edistäminen on yksi Valviran tärkeistä toiminnan painopisteistä. Tätä edistämään perustimme uudet Valviran ja avien sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöryhmät sekä valvontaan että lupahallintoon. Jo aiemmin hyvin toimineet alkoholihallinnon ja terveydensuojelun yhteistyöryhmät jatkoivat toimintaansa. Yhteistyöryhmien toiminta oli tehokasta.

Useita laajoja organisaatiovalvonta-asioita saatiin päätökseen, kuten konkurssiin menneen Psykoterapiakeskus Vastaamo Oy:n valvonta, jossa Valvira keskittyi ennen kaikkea potilasturvallisuuden, potilaiden hoidon jatkuvuuden ja potilasasiakirjojen asianmukaisen säilytyksen varmistamiseen.

Attendo Suomi Oy:n konsernin vanhustenhuollon ympärivuorokautisia asumispalveluja koskevassa jatkovalvonta-asiassa annetun päätöksen mukaan Attendon palvelujen tuottajat olivat valtakunnallisesti ryhtyneet laajamittaisiin ja oikeasuuntaisiin toimenpiteisiin. Valvira kuitenkin edellytti konsernilta edelleen omavonnan vahvistamista sekä kehittämistyön ja korjaustoimenpiteiden toimeenpanoa tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Kolmas merkittävä päätös koski Validia Oy:tä koskenutta valvontaa. Validia oli tehnyt oikeasuuntaisia kehittämistoimenpiteitä vammaisten asumispalveluissa sen jälkeen, kun Valvira lokakuussa 2020 antoi määräyksen korjata asiakasturvallisuutta vaarantavat puutteet ja epäkohdat. Vaikka valvonta päättyi, Valvira korosti, että Validian täytyy edelleen jatkaa määräyksen mukaista kehittämistyötä.

Valvira teki vuoden aikana ennätyselliset 172 alkoholielinkeinoon kohdistuvaa tarkastusta. Tarkastukset paikan päällä jouduttiin pandemian vuoksi keskeyttämään osaksi vuotta, mutta fyysisten tarkastusten rinnalle otettiin laajalti käyttöön etätarkastukset. Myös tarkastuskohteiden kattavuus nousi merkittävästi aikaisempien vuosien tasolta.

Valviran digitaalisten palvelujen kehittäminen jatkui. Asiointi kanssamme onnistuu yhä useammin digitaalisesti. Digitaaliset palvelut laajenivat muun muassa ammattioikeusasioissa, joissa lähes 90 % hakemuksista vastaanotettiin sähköisen asioinnin kautta. Julkaisimme myös lisää avointa dataa ammattioikeusasioista, ja veimme rekisterihankkeitamme eteenpäin. Uuden alkoholielinkeinorekisterin kehitystyössä rekisterin laajat määrittelyt saatiin valmiiksi yhteistyössä toimittajan kanssa.

Nykyistäkin enemmän tietoon perustuvan valvonnan kehittäminen eteni STM:n laajaan Toivo-ohjelmaan kuuluvassa Valtava-hankkeessa. Valviran keskeisenä tavoitteena hankkeessa on kehittää tietoon perustuvaa riskienarviointia, jonka avulla voimme suunnata valvontaa mahdollisimman vaikuttavasti.

Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu ja siihen liittyvä valvontavastuu siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Avit ja Valvira aloittivat projektin ”Hyvinvointialueiden valvonnan suunnittelu ja kehittäminen”, jonka tarkoituksena on valmistautua sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaan liittyvien lakien toimeenpanoon, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Tällä niin sanotulla HVA-projektilla tuetaan hyvinvointialueiden valmistautumista palvelujen järjestämisvastuuseen kuuluvaan valvontatehtävään. Projektilla halutaan edistää valvontaviranomaisten ja hyvinvointialueiden vuorovaikutusta ja tukea hyvinvointialueita onnistumaan omassa valvontatehtävässään.

Valvira ja Ruokavirasto järjestivät valtakunnallisen YMPPI21-valmiusharjoituksen elokuussa 2021 yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, avien, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Työterveyslaitoksen ja Pelastusopiston kanssa. Lähes kaikki Suomen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt osallistuivat harjoitukseen.

Yhteiskehittäminen Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimea), Säteilyturvakeskuksen (STUK) ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) kanssa jatkui useilla eri teemoilla, kuten valvontamenetelmät, digitaaliset palvelut ja tiedonhallinta, osaaminen ja koulutus sekä viestintä.

Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin paitsi kansallisesti, myös kansainvälisesti. Tästä mainittakoon pohjoismaisten valvontaviranomaisten yhteistyöryhmän kokoukset. Nordiska Gruppen för Hälsopersonal kokoontui Valviran johdolla vuoden aikana kahdesti osana Suomen puheenjohtajuusvuotta Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Yhteistyössä sisarvirastomme Ruotsin IVOn (Inspektionen för vård och omsorg) kanssa järjestimme pohjoismaisten sote-valvontaviranomaisten ylijohantajakokouksen, jossa käsiteltiin ajankohtaisia koronapandemiaan liittyviä valvonta-asioita.

Valviran yhteydessä toimivan Valtakunnallisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan Tukijan muutospokeri saatiin tavoiteaikataulussa päätökseen. Vuoden 2021 aikana tiiviisti tehtyyn työhön nojautuen uusi EU-portaali otettiin käyttöön 31.1.2022. Samalla uusi Tukija ja sen yhteyteen perustettava muutoksenhakujaosto aloittivat toimintansa.

Viraston sisällä pandemiasta johtuvat muutokset kyettiin hoitamaan hyvin. Ohjeistimme henkilöstöä kunkin tilanteen edellyttämällä nopealla aikataululla. Ohjeistuksella pystyimme turvaamaan terveysturvallisen työskentelyn ja varmistamaan toiminnan häiriöttömyyden. Valtaosa työstä tehtiin vuoden aikana edelleen etätöinä. Etätökokemusten pohjalta valmisteltiin ohjeistus siirtymisestä monipaikkaiseen työskentelyyn pandemian jälkeen. Esihenkilövalmennuksessa huomioitiin erityisesti etätöiden ja monipaikkaisuuden vaatimukset osana valmentavaa johtamista ja yhteisöllisyyden lisäämistä. Keskeinen onnistumisen tekijä Valviran sisällä on, että entiseen tapaan työntekijät ovat antaneet ja antavat toisilleen tukea. Erityinen kiitos tästä Valviran henkilöstölle.

Valvira oli mukana STM:n asettamassa työryhmässä, joka selvitti sosiaali- ja terveysalan lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenjärjestelymahdollisuuksia. Työryhmä ehdotti loppuraportissaan, että edellä mainitut tehtävät kootaan valtakunnalliseen sosiaali- ja terveysalan valvontavirastoon. Perustettavan viraston tehtävät muodostuisivat Valviran nykyisistä tehtävistä kokonaisuudessaan sekä niistä avien peruspalvelut-, oikeusturva- ja luvat vastuualueiden tehtävistä, joita STM ohjaa. Valvira kannattaa tätä työryhmän ehdotusta. Sote-lupa- ja valvontatehtävien rakenteellinen nykytila ei ole paras mahdollinen. Vaikka yhteistyö avien kanssa on tiivistä nytkin, rakenteita muuttamalla sote-valvonta olisi nykyistä yhdenmukaisempaa. Valviran ja avien resurssien käyttöä voitaisiin niitä yhdistämällä tehostaa, jolloin luvanhakijoiden ja valvonnan kohteiden yhdenvertaisuus toteutuisi nykyistä paremmin. Myös tiedonkulku, tiedon tuottaminen ja tietoon perustuvan valvonnan kehittäminen olisi integroidussa virastossa nykyistä helpompaa. Rakenteita muuttamalla voisimme myös paremmin tukea hyvinvointialueita niiden valvontatehtävissä.

Vuosi 2022 on alkanut yhä jatkuvan pandemian ja sen tuomien haasteiden merkeissä. Sosiaali- ja terveysalan sekä varhaiskasvatuksen henkilöstö ja organisaatiot ovat koko pandemia-ajan työskennelleet poikkeuksellisissa olosuhteissa hienolla tavalla, mistä ansaitsevat lämpimän kiitoksen.

Ylijohtaja

Markus Henriksson

2. Tuloksellisuus

Tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

PALVELUT		
1) Peruspalveluiden yhdenvertainen saatavuus, turvallisuus ja laatu varmistettu		
Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Valvonta suunnattu palveluihin, joiden saatavuudessa, laadussa tai oikea-aikaisuudessa on vakavimpia puutteita.	Toiminnan analysointia on tehty ja valvonta kohdistettu asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta vakavimpiin asioihin.	3,5
Kiinnitetty erityistä huomiota perusterveydenhuollon, iäkkäiden henkilöiden ja lasten palveluihin sekä kuntien järjestämistehtävän valvontaan.	Sote-valvontaohjelman painopisteissä on huomioitu iäkkäiden ja lasten palvelut. Valvontaohjelma on pääosin toteutunut lukuun ottamatta perusterveydenhuollon hoitoon pääsyä, johon suunnitellut lakimuutokset eivät edenneet.	3,5
Järjestäjien ja tuottajien omavalvonnan toteutumisen toimivuus varmistettu.	Valvira on tukenut omavalvontaa asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi päivittäisten yhteydenottojen yhteydessä, valvonta- ja lupahallinnon prosesseissa sekä sote-valvontaohjelman toteuttamisessa.	3,5
Parannettu valvontaviranomaisten ratkaisu- ja toimintakäytännön valtakunnallista yhdenmukaisuutta.	<p>Perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen saatavuus on parantunut ja alueelliset erot kaventuneet vuoteen 2019 verrattuna. Lääkäripalveluiden saatavuuden eroja ei ole analysoitu.</p> <p>Potilas- ja asiakasturvallisuus huomioitu kaikessa toiminnassa. Valvira on osallistunut asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian työpajoihin sekä valmisteluun.</p> <p>Valviran ja avien yhteiset sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontayhteistyöryhmät aloittivat toimintansa helmikuussa toimintatapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi.</p> <p>Valvira jatkoi avien kanssa yhteisen varhaiskasvatuksen valvontaohjelman mukaista suunnitelmallista kunnallisten päiväkotien valvontaa.</p> <p>Valvira antoi alkuvuodesta 2021 ensimmäisen yksityisen varhaiskasvatuksen omavalvontamääräyksen ja järjesti sen toimeenpanoon liittyvät tilaisuudet yhteistyössä avien kanssa.</p> <p>Valvira on laatinut alustavan suunnitelman valvontatoimenpiteistä, joilla edistetään sosiaali- ja terveydenhuollon tietoturvaa ja tietosuojaa sekä siihen liittyvää omavalvontaa.</p>	4

2) Valvonnan vaikuttavuus lisääntynyt

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Valvonta perustuu valvottavan toiminnan toteutumisesta saataviin tietoihin sekä valvonnassa syntyneisiin tietoihin. Syntynyt tieto on mahdollisimman avointa ja muiden toimijoiden käytettävissä.	Valvira on edistänyt valvonnassa syntyneen tiedon hyödyntämistä ja jatkaa työtä edelleen. Valvira koordinoi neljännen kerran valvontaviranomaisten (Valvira ja avit) valtakunnallisen ja alueellisten sosiaali- ja terveydenhuollon valvontahavaintoraporttien toimittamisen THL:lle. THL hyödyntää tietoja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen asiantuntija-arvioinneissa ja STM vuotuisissa ohjausneuvotteluissa alueiden kanssa. Tiedot toimitettiin valtakunnallisesti ja hyvinvointialueittain (21 hyvinvointialuetta + Helsingin kaupunki) yleisesti palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja laadusta määriteltujen kokonaisuuksien mukaisesti sekä STM:n asettamat painopisteet huomioiden.	3
Valvira osallistuu tehdyn sopimuksen mukaisesti Toivo-ohjelman sisältämän Valtava-hankkeen toteuttamiseen edistäen tietoon perustuvan valvonnan ja tietoa tuottavan valvonnan kehittämistä.	Valvira osallistui Valtava-hankkeeseen suunnitellusti johtamalla kahta valvonnan projektia. Projekteissa kuvattiin nykytila ja luotiin suuntaviivat valvonnan tietotuotannon sekä datapohjaisen valvonnan kehittämiseksi. Valvonnan tietotarpeita kuvattiin viiden palvelualan osalta. Tietotarpeita on tuotu esille THL:n tietotuotannossa huomioitavaksi ja työ jatkuu 2022. Yhteiskäyttöisen tiedon määrä on lisääntynyt (avit, Valvira, kunnat, THL).	4
Lisätty sähköistä asiointia ja toimintamallien digitalisointia. Aiemmin laaditun digitiekartan toteutumista seurataan ja päivitetään säännöllisesti.	Valvira on tehnyt Soteri-hankkeessa kilpailutuksen vaatimat materiaalit, suunnitellut uusia toimintamalleja ja tapoja sekä julkaissut hankinnasta ennakoilmoituksen. Soteri-hankkeen ensimmäinen vaihe, eli määrittely- ja kilpailutusvaihe ei ole valmistunut, koska valvonta- ja tuottajalain valmistelu on viivästynyt keväältä 2021 alkuvuoteen 2022. Sähköisiä palveluja on lisätty.	

3) Kliinisten lääketutkimusten eettisen arvioinnin uudistaminen

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Toteutettu Tukijan muutosprojekti ja osana sitä pilotoitu EU:n lääketutkimusasetuksen mukaisesti tutkimuksia yhdessä Fimean kanssa. Turvattu uuden valtakunnallisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan toiminta.	Projekti saatiin toteutetuksi suunnitellusti vuoden 2021 loppuun mennessä, mutta eräitä EU-portaalin käyttöönottoon liittyviä toimenpiteitä jäi vuoden 2022 puolella toteutettavaksi, koska portaali otettiin käyttöön EU:n komission ilmoituksen mukaisesti vasta 31.1.2022. Valtioneuvosto on asettanut uuden Tukijan ja muutoksenhakujaoston 27.1.2022. Projektissa tehty työ mahdollistaa Tukijan toiminnan vakiinnuttamisen v. 2022.	4

TOIMINTAKYKY

1) Ylläpidetty ja edistetty elinympäristön terveyttä, vähennetty ja poistettu terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
<p>Edistetty yhdenmukaista valvontaa ja elinkeinon omavalvontaa. Muun muassa alkoholielinkeinorekisteri uudistettu.</p>	<p>Allu-hanketta on edistetty merkittäväillä substanssin ja hallinnon panostuksilla. Hanke on kuitenkin viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta.</p> <p>Vaikka aikataulu on viivästynyt, saadut tuotokset ovat olleet laadukkaita ja saavutamme selkeitä parannuksia nykytoimintaan. Toimittaja on sitoutunut vahvasti hankkeen päivitettyyn aikatauluun ylläpitämällä resursseja hankkeen käyttöön sekä parantamalla selkeästi omaa projektin hallintamalliaan. Yhteinen tavoite saada Allu 2.0 käyttöön vuoden 2022 aikana.</p> <p>Alkoholihallinnon ja tupakkalain valvontaohjelmien jalkautus on edennyt suunnitellusti. Alkoholihallinnon valvontaohjelman strategiset painopisteet on viety avien valvontasuunnitelmiin.</p> <p>Vuonna 2020 toimeenpannun laittoman alkoholikaupan ehkäisyn toimenpidesuunnitelman toimeenpanoa seurataan ja mahdollisesti syntyviin laittomiin rajatapauksiin puututaan käytettävissä olevin keinoin.</p>	<p>3,5</p>
<p>Vahvistetaan osana kuntien strategia- ja hyvinvointityötä ehkäisevän päihdetyön menetelmien ja paikallisen vaikuttamisen osuutta ohjauksessa ja valvonnassa.</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön (EPT) toimintaohjelman painopisteet on huomioitu sekä tupakkalain että alkoholilain valtakunnallisten valvontaohjelmien toimeenpanossa. Tavoitteena on valvovien viranomaisten ja ehkäisevän päihdetyön yhteistyö niin, että toiminta tukee alkoholi- ja tupakkalain sekä EPT-lain tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Ehkäisevä päihdetyö on ollut sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman yhtenä painopisteenä.</p>	<p>4</p>
<p>Vahvistetaan elinympäristöterveyden edistämistä painottamalla kuntien terveydensuojelun ohjauksessa terveyshaittojen tunnistamista ja ennaltaehkäisyä. Tiivistetään tämän toteuttamiseksi viranomaisyhteistyötä Valviran, THL:n sekä avien kesken.</p>	<p>Terveyshaittojen kokonaisvaltaisen arvioinnin ohjausta edistettiin laatimalla elinympäristötyön tukemiseksi kunnan terveydensuojeluviranomaisille ohjeistus liikennehankkeiden elinympäristövaikutusten arviointiin.</p>	<p>4</p>

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALAN YHTEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VALVIRASSA

1) Osaaminen strategisilla osaamisalueilla vahvistunut

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Virasto määritellyt keskeiset, tulevaisuuteen suuntautuvat strategiset osaamisalueet ja ryhtynyt kehittämään henkilöstön osaamista näillä alueilla systemaattisesti ja monipuolisesti.	<p>VMBaro työyhteisön kehittämiskyselyn tulokset; Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen. Tulos on noussut vuodesta 2020 ollen nyt 3,49.</p> <p>Osaava-järjestelmä käyttöön otettu kehityskeskusteluissa.</p> <p>Virastolle räätälöity esimiesvalmennus pääosin toteutettu, muutama koulutustilaisuus vielä vuoden 2022 puolella.</p>	3,5

2) Liikkuvuudella tuettu osaamisen kehittämistä

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Osaamista hyödynnetty laajasti viraston sisällä ja viraston ulkopuolelta. Viraston henkilöstö jakaa osaamistaan ja tietoaan viraston sisällä sekä verkostoitumalla ja osallistumalla virastorajat ylittävien asioiden valmisteluun.	<p>Henkilöstöstä 2 (1,3 %) työskentelee henkilökierrossa / 2 henkilöä henkilökierrossa muualta. Henkilöstö kohdentaa vähintään 10 % työpanoksestaan eri virastojen yhteisprojektien toteuttamiseen.</p> <p>Viraston liikkuvuutta tuettu erityisesti hyödyntämällä sisäistä ilmoittautumista rekrytoinneissa kattavasti.</p>	3

3) Työnantajakuva parantunut

Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Virasto tuonut viestinnän keinoin aktiivisesti esiin työtään ja asiantuntijoitaan ja hyödyntänyt eri viestintäkanavia monipuolisesti.	<p>Viraston asiantuntijoita toimii aktiivisesti sosiaalisessa mediassa omalla substanssialueellaan. Arvioissa on huomioitu osasto- ja ryhmäkohtaiset some-tilit.</p> <p>VMBaron tulokset; Työnantajakuva ja arvot. VMBaron tuloksen (3,83) perusteella tämä toteutuu hyvin.</p> <p>Lisäksi panostettu erityisesti hakijaviestinnän kehittämiseen sosiaalisen median kanavissa sekä rekrytoinneissa.</p>	4

4) Henkilöstöpolitiikka/sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus		
Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Viraston henkilöstöpolitiikalla edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.	<p>Virastossa on suunnitelma/suunnitelmat sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi (ns. toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma). Suunnitelman toteuttamista seurataan mm. tilinpäätöskertomuksessa.</p> <p>Viraston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitystä on vuoden 2021 aikana valmisteltu ja se käsitellään vuoden 2022 alkupuolella.</p> <p>Valviralla ei ole toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, mutta sen valmistelu aloitetaan vuonna 2022.</p>	3
5) HANDI-palvelun käytön tehostaminen		
Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Ostolaskujen automaatio lisääntynyt ja laskuautomaatioaste kasvanut lähtötasosta.	Automaatioaste (%) kasvanut. Valtionhallinnon yhteinen tavoite vuodelle 2021 oli 30 %, Valviran automaatioaste oli 54,2 %.	5
6) Tiedonhallintalain toimeenpano		
Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Lain vaatimusten toteutuminen.	Lain vaatimusten toteutuminen.	3
7) Julkisten palveluiden digitaalinen saatavuus kansalaisille ja yrityksille vuoteen 2023 mennessä		
Tulostavoite 2021	Toimenpiteet 2021	Arvio 2021 (1-5)
Digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain toimeenpano.	Lain toimeenpanon toteutusaste (%). Kansalaisille ja yrityksille suunnattujen julkisten palveluiden digitaalisen saatavuuden aste on hyvä.	4

3. Vaikuttavuus

Valviran yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmassa määriteltyihin hallinnonalan yhteisiin vaikuttavuustavoitteisiin. Valviran toiminnalliset tavoitteet tukevat hallitusohjelman vaikuttavuustavoitteen ”hyvinvointi- ja terveyserot ovat kaventuneet” -painopistealueen toteutumista. STM:n ja Valviran välisen tulossopimuksen tavoitteenasettelussa on otettu huomioon myös STM:n konsernistrategian 2017–2030 tavoitteet. Valviran toiminnan vaikuttavuus oli vuonna 2021 hyvällä tasolla.

Asiakas-, potilas- ja elinympäristön turvallisuutta varmistettiin monin tavoin

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon lupa- ja valvonta-asioiden asiantuntijat työskentelivät Valvirassa ensimmäistä vuotta samalla osastolla. Tämä on vahvistanut Valviran jo entuudestaan laaja-alaista asiantuntemusta. Yhdistymisen ansiosta toimintatapojen ja prosessien kehittämiseen on nyt entistä paremmat mahdollisuudet.

Vanhuspalvelulaissa määriteltyjen henkilöstömitoitusten valvontatoimenpiteet aloitettiin. THL:n kyselyn tulosten mukaan joka kymmenes hoivakoti alitti edelleen vanhuspalvelulaissa säädetyn henkilöstömitoituksen siitä huolimatta, että valvontaviranomaiset ovat antaneet runsaasti ohjausta ja neuvontaa vanhuspalvelulain mukaisen toiminnan toteuttamiseen.

Perusoikeuksien toteutuminen ja yhteensovittaminen terveysturvallisuuteen on ollut koronapandemian aikana vaativaa erityisesti hoivakodeissa. Valvira ja aluehallintoviranomaiset laativatkin kunnille ja palvelujen tuottajille ohjeen keskeisimmistä karanteeni- ja

eristämispäätöksissä huomioitavista seikoista. Ohjeella muistutettiin, että perustuslain mukaisia kansalaisten perusoikeuksia ei saa tarpeettomasti ja lainvastaisesti rajoittaa ja että karanteeni- ja eristämispäätöksissä täytyy noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Vanhusten kotihoidon palvelujen suunnitelmallisessa valvonnassa havaittiin useita epäkohtia. Muun muassa lääkitysturvallisuudessa, palveluun liittyviä epäkohtia koskevassa ilmoitusvelvollisuudessa, oma-valvontasuunnitelmissa sekä hoito- ja palvelusuunnitelmien käytännön toteutumisessa löytyi asioita, joiden korjaamista valvontaviranomaiset seuraavat edelleen.

Lastensuojelun suunnitelmallisen valvonnan kohteena olivat sijaishuollossa olevien lasten oikeudet. Lastensuojelulaitoksia muistutettiin hyvän kohtelun suunnitelman laatimisesta sekä rajoitustoimenpiteitä koskevien asianmukaisten päätösten ja kirjausten tekemisestä, jotta lapsen edun ja oikeuksien toteutuminen ei vaarantuisi. Osana valvontasuunnitelmaa Valvira ja avit järjestivät kolme aiheeseen liittyvää webinaaria kuntien lastensuojelun asiantuntijoille.

Varhaiskasvatuksessa vuoden 2021 valvontakohteena olivat kunnallisten päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkoko. Kevään tarkastelujaksoilla päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkoko toteutuivat voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti hyvin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valvonnassa selvitettiin ehkäisevän päihdetyön järjestämistä kunnissa yhdessä avien kanssa. Kaikki kunnat saivat ohjauskirjeen, jossa muistutettiin kunnan lakisääteisistä tehtävistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä ehkäisevässä päihdetyössä.

Valvira jatkoi aktiivisesti toimintayksikköjen omavalvonnan tukemista. Omavalvontaan liittyvää ohjausta annettiin runsaasti sekä päivittäisessä asioinnissa asiakkaiden kanssa, mutta myös valvontapäätösten kautta. Vaikuttavuuden parantamiseksi kaikki omavalvontaa koskevat asiat koottiin Valviran verkkosivuille yhteen paikkaan. Työnantajia ohjattiin myös yksittäisissä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden asioissa hoitamaan tilanteita omavalvonnan keinoin. Omavalvonnan tukemista koskeva yhteistyö avien kanssa jatkui tiiviinä.

Omavalvontaa edistettiin myös varhaiskasvatuksessa. Valvira antoi määräyksen varhaiskasvatuksen omavalvonnan laatimisesta, sisällöstä ja seurannasta. Omavalvonnan suunnittelun tueksi varhaiskasvatukseen laadittiin yhdessä avien kanssa omavalvontalomake ja -ohje.

Marraskuun alussa tuli voimaan uusi asiakastietolaki, jonka lisäksi THL julkaisi uutta asiakastietolakia tarkentavat määräykset. Nämä tukevat valvontaa ja mahdollistavat tehokkaan puuttumisen merkittäviin poikkeamiin olennaisten vaatimuksien toteutumisessa. Valviran tehtävänä on valvoa ja edistää asiakastietolain mukaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien, asiakastietojen välityspalvelujen, Kanta-palvelujen sekä hyvinvointisovellusten vaatimustenmukaisuutta. Asiakastietolain mukaisesta valvonnasta tehtiin alustava valvontasuunnitelma, jonka perusteella kehitetään muun muassa tietojärjestelmiin kohdistuvaa tarkastus- ja valvontatoimintaa.

Vuosille 2019–2024 laaditun alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman toimeenpano jatkui. Valvontaohjelmassa on määritelty alkoholihallinnon tavoitteet ja strategiset painopisteet, joilla ohjataan alueellisen alkoholihallinnon resurssien käyttöä ja selvennetään alkoholilain toimeenpanoon liittyvien eri toimijoiden rooleja ja vuorovaikutusta.

Koronapandemia vaikutti edelleen myös alkoholihallinnon toimintaan. Keväällä 2021 suunnitelman mukaiset tarkastukset keskeytettiin epidemian kiihtymisen estämiseksi. Fyysisiä tarkastuksia jatkettiin vasta kesälomakauden jälkeen syyskuussa. Fyysisten tarkastusten sijaan erityisesti tukkumyyntiluvanhaltijoiden tarkastuksia tehtiin etätarkastuksina.

Ravintolatoimintaan vaikuttivat voimakkaasti lähes koko vuoden ajan rajoitukset, jotka koskivat anniskelutoimintaa ja aukioloaikoja. Monet ravintola-alan toimijat pyrkivät kehittämään toimintaansa uusia liikeideoita ja myyntijärjestelyitä, jotka aiheuttivat ohjaus- ja valvontatarvetta.

Vuosille 2020–2024 laaditun valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman vieminen käytäntöön jatkui. Uutena ohjauksen työkaluna otettiin käyttöön entistä laajemmin tupakkalaki-aiheisia koulutusvideoita. Tupakkalain tuotevalvonnassa osallistuttiin EU-tasoiseen sähkösavukkeisiin ja nikotiininsteisiin liittyvään CASP 2021 -valvontaprojektiin, johon Valvira toimitti tuotenäytteitä. Valviran asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti myös STM:n työhön tupakkalain muutoksen valmistelussa.

Terveydensuojelun ohjaus ei enää juurikaan häiriintynyt koronapandemian vuoksi. Tartuntatautilain muutos asetti kuitenkin kuntien ympäristöterveydenhuollolle uusia tehtäviä, mistä Valvira yhdessä STM:n, maa- ja metsätalousministeriön (MMM), avien ja Ruokaviraston kanssa toteutti keväällä valtakunnallisen koulutuspäivän kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköille. Valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjelman puitteissa Valvira laati kuntien terveydensuojeluviranomaisille ohjeistuksen liikennehankkeiden elinympäristövaikutusten arviointiin elinympäristötyön tukemiseksi. Valviran asiantuntijat osallistuivat myös aktiivisesti STM:n työhön terveydensuojelulain muutoksen valmistelussa.

Valvira osallistui loppuvuodesta 2020 OLKI 20-harjoitukseen (ydinvoimalaitoksen onnettomuusharjoitus) ja sitä seuranneeseen Olkiluodon ydinvoimalan todellisen häiriötilanteen hoitoon. Vuonna 2021 häiriötilanteeseen liittyviä toimenpiteitä käytiin toiminnan parantamiseksi läpi yhdessä STM:n ja STUKin kanssa.

Yhteistyöryhmät edistävät yhdenmukaista toimintaa

Valvira asetti vuoden alussa neljä Valviran ja avien yhteistyöryhmää. Jo aiemmin hyvin toimineiden alkoholihallinnon ja ympäristöterveydenhuollon yhteistyöryhmien lisäksi uusina ryhminä aloittivat sosiaali- ja terveydenhuollon luparyhmä sekä valvontaryhmä. Ryhmien tavoitteena on yhdenmukaistaa ratkaisu- ja toimintakäytäntöjä ja tukea Valviran ohjaustehtävää.

Yhteistyöryhmien toiminta oli tehokasta, ja ne kokoontuivat vuoden aikana säännöllisesti. Ryhmissä päätettiin muun muassa yhteisistä ohjauksen linjauksista sekä valvonnan toimenpiteistä ja -menetelmistä. Ne toimivat Valviran johdosta sekä avien peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastualueen johdosta koostuvan koordinaatioryhmän alaisuudessa.

Valvontahavaintoja hyödynnetään laajasti

Valvira on jo useana vuonna koonnut Valviran ja avien alueellisista ja valtakunnallisista sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevista valvontahavainnoista raportit THL:lle. THL hyödyntää tietoja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen asiantuntija-arvioinneissa. Myös STM hyödyntää raportteja vuotuisissa ohjausneuvotteluissa alueiden kanssa. Tiedot toimitettiin vuodelta 2020 ja vuoden 2021 alusta valtakunnallisesti ja hyvinvointialueittain palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja laadusta määriteltyjen kokonaisuuksien sekä STM:n alueellisten painopisteiden mukaisesti.

Määriteltyjä kokonaisuuksia olivat: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, valmius ja varautuminen, terveydensuojelu, perusterveydenhuolto, suun terveydenhuolto, somaattinen erikoissairaanhoido ja ensihoito, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, aikuisten mielen-terveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut, ikääntyneiden palvelut sekä vammaisten palvelut.

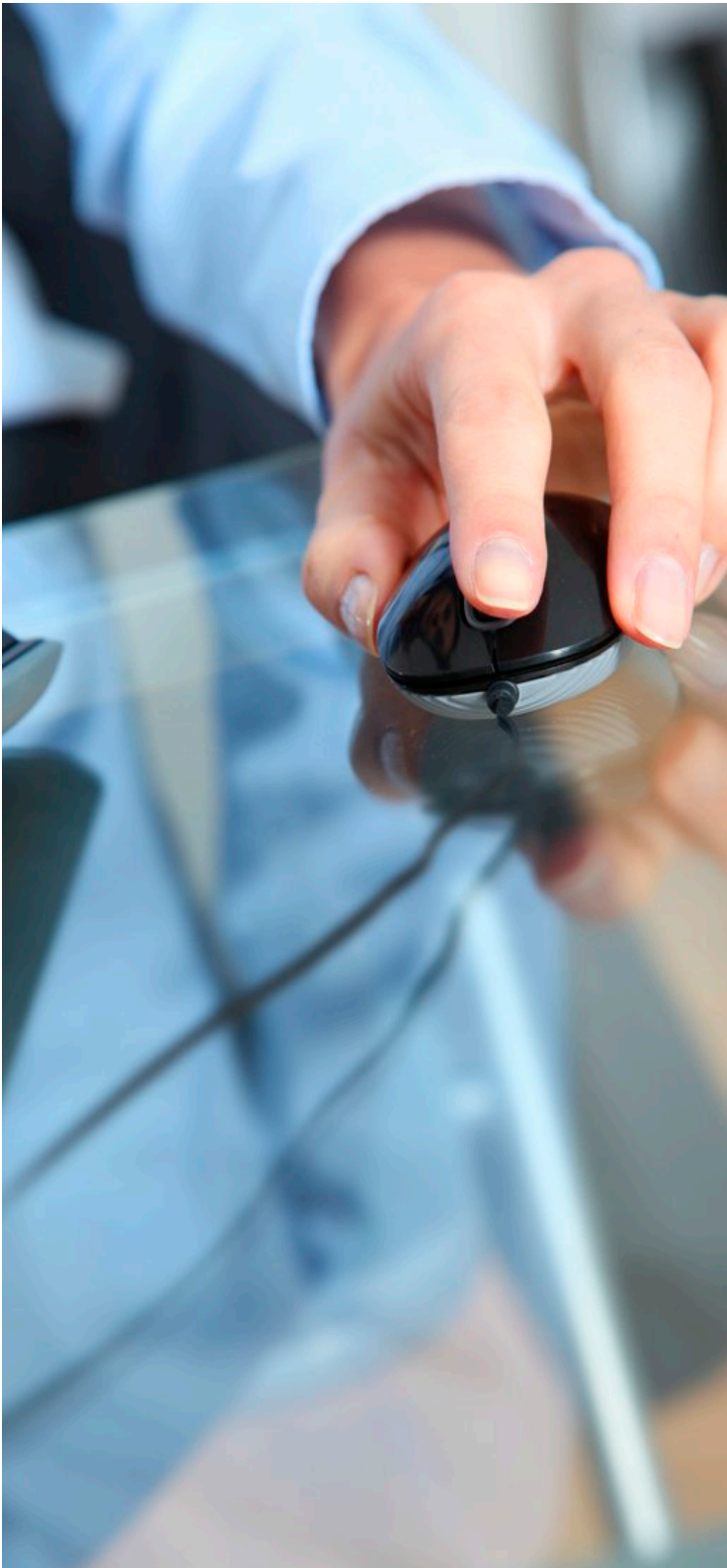
Valvontahavaintojen tiedon lähteinä on voitu hyödyntää valvontaviranomaisille vuoden 2020 aikana ja vuoden 2021 alussa monipuolisesti syntyneitä määrällistä ja laadullista aineistoa erilaisissa jälkikäteen, suunnitelmallisen ja ennakoivan valvonnan ja niihin liittyvän ohjauksen ja neuvonnan tilanteissa. Näitä on tullut esiin esimerkiksi kanteluina, ilmoituksina, omissa laajoissa selvityksissä, toisten viranomaisten lausuntopyyntöinä ja monenlaisessa sidosryhmäyhteistyössä sekä tiedotusvälineistä. Lähteinä on voitu käyttää myös esimerkiksi valvontaviranomaisen erilaisilla käynneillä sekä alueellisissa tilaisuuksissa tekemiä havaintoja.

Valvontaviranomaiset saavat paljon signaaleja asiakas- ja potilasturvallisuuden haasteista, vaikka asiassa ei myöskään vielä olisi aloitettu varsinaista valvontaa. Valvontahavaintona onkin voitu raportoida pidempiaikaisten trendien ohella myös epävarmuustekijän sisältäviä asioita ja niin sanottuja heikkoja signaaleja huolta aiheuttaneista asioista.

Digitalisaatio jatkui

Valviran digitaaliset palvelut laajenivat. Terveydenhuollon kantelut voi tehdä nyt sähköisesti Valviran verkkosivujen kautta. Sosiaalihuollon kantelut on ollut mahdollista tehdä sähköisesti jo aiemmin. Myös uusia ammattioikeusasioita saatiin sähköisten palvelujen piiriin. Suomessa koulutetut erikoislääkärit ja erikoishammaslääkärit voivat nyt hakea ammatinharjoittamisoikeutta Valviran sähköisen asiointin kautta.

Asiakkaiden avuksi sähköiseen asiointiin otettiin käyttöön tsättirobotti Valle. Valle neuvoo yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja ilmoitusasioissa, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattioikeuden hakemisessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon kanteluiden tekemisessä. Valle auttaa myös Valveri-toimintakertomuspalvelussa, kun yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajat antavat vuosittain toimintakertomuksen lupaviranomaiselle.

Tärkeä osa Valviran digitaalisten palvelujen laajentamista ja hallitusohjelman digitalisaation edistämisen ohjelmakokonaisuutta on uusi palveluntuottajarekisteri Soteri. Soteri on uusi lupa- ja valvontaviranomaisten rekisteri, jonne kootaan perustiedot kaikista yksityisistä ja julkisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajista sekä yksityisistä varhaiskasvatuksen palveluntuottajista. Soteri toimii myös valvontatiedon rekisterinä. Vuoden 2021 aikana Soteri-hankkeessa tehtiin uusiin prosesseihin ja toimintamalleihin sekä rekisterin hankintaan liittyviä määrittelyjä. Rekisterin hankintapäätös on tavoitteena tehdä keväällä 2022. Vuoden lopulla julkaistiin rekisterihankinnan ennakoilmoitus.

Avoimen datan määrä kasvoi. Uusina tietoina avoimen datan palvelussa julkaistiin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden lukumäärätilastoja. Aiemmin Valvira on julkaissut avointa dataa alkoholielinkeinorekisterin tietosisällöistä.

Loppuvuonna aloitettiin talous- ja allasvesihygienian osaamistestausjärjestelmä OSTIn ja siihen liittyvien toimintojen uudistamis- ja kehittämistyö.

Alkoholielinkeinorekisterin uudistamishankkeen eli Allu -hankkeen työ jatkui aktiivisena koko vuoden. Työmääriä jouduttiin arvioimaan hankkeen edetessä uudelleen ja käyttöön- ottoa on sen vuoksi siirretty vuoden 2022 loppuun.

Tiedolla johtamista kehitetään Toivo-ohjelmassa

Toivo-ohjelma (Sote-tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan toimeenpano-ohjelma) ja sen sisältämä Valtava-hankkeen ensimmäinen hankekausi päättyi vuoden 2021 lopussa. Valtava-hankkeessa uudistetaan kansallista sote-tietotuotantoa palvelemaan viranomaisten ja hyvinvointialueiden tiedolla johtamista niiden seuranta-, arviointi-, ohjaus- ja valvontatehtävissä.

Ohjelmaa ovat toteuttamassa STM:n lisäksi THL, Kela ja Valvira sekä DigiFinland Oy.

Vuoden 2021 aikana luotiin perustaa, jotta tietoa voidaan hyödyntää nykyistä laajemmin ja systemaattisemmin valvonnassa. Valviran näkökulmasta keskeisiä saavutuksia olivat datapohjaisen valvonnan tavoitetilakuvaus, valvontatilastojen tietorakenteiden yhtenäistämiseen ja tietosisällön laajentamiseen liittyvät selvitykset ja ehdotukset sekä metatietojen kuvaukset, alustavat datapohjaisen valvonnan riskimallit ja toimintamallikuvaukset sekä valvonnan käyttötapauksia tukevat raporttimallit. Ohjelman toisen kauden aikana vuonna 2022 Valvira jatkaa kehitystyötä yhdessä THL:n, Kelan ja avien kanssa.

Suunnitelmallisuudella vaikuttavuutta viestintään

Valvonnan vaikuttavuuden tukeminen viestinnän keinoin jatkui. Valvontahavainnoista viestittiin aktiivisesti ja monikanavaisesti ja samalla ohjattiin asianmukaiseen toimintaan ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseen. Mediaviestintää tehtiin aiempaa runsaammin. Valviran mediatiedotteet saivat pääsääntöisesti hyvin mediahuomiota. Eri-tyisesti vanhuspalveluihin liittyvät asiat sekä Attendo Suomi Oy:tä ja Psykoterapiakeskus Vastaamo Oy:tä koskevat valvontapäätökset saivat runsaasti medianäkyvyyttä. Verkkosivuilla julkaistiin yhteensä lähes 90 uutista ja tiedotetta. Asiantuntijoiden blogikirjoituksia julkaistiin yli 20.

Viestinnälle on muodostunut olennainen rooli sosiaali- ja terveydenhuollon valvonta- ja lupa-asioissa. Valviran ja avien yhteisille sote-valvonta- ja luparyhmille laadittiin viestintäsuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää virastojen välistä vuorovaikutusta, valtakunnallisesti yhdenmukaisten menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen tekemistä sekä säädösten ja ryhmien linjausten mukaista toimintaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Viestinnän edustaja on myös läsnä ryhmien kokouksissa.

Myös Valviran työnantajakuva vahvistettiin suunnitelmallisen viestinnän keinoin. Valvira.fi-sivustolla julkaistiin Valvirasta työnantajana kertovat sivut. Sivustolle tehtiin muun muassa videoita, joissa Valviran eri ammattiryhmien edustajat kertovat työstään.

Valvira.fi-sivuston kehittäminen entistä käytettävämmäksi ja palvelevammaksi jatkui. Sivustolle tehtiin käyttäjätutkimus ja saavutettavuusauditointi, joiden tulosten pohjalta sivustoa kehitetään entistä palvelevammaksi ja vaikuttavammaksi. Muun muassa kaikki Valviran antamat ohjeet ovat nyt aiempaa selkeämmin ja loogisemmin löydettävissä. Intranet-sivustolle tehtiin niin ikään saavutettavuusauditointi ja käyttäjätutkimus.

Viraston mainetutkimus toteutettiin yhteistyössä hallinnonalan muiden virastojen kanssa. Kokonaisarvioksi virasto sai tutkimuksessa kouluarvosanan 8. Valviran mainevahvuudeksi tutkimuksessa nousivat asiantuntijuus, luotettavuus, viestintä, yhteistyökykyisyys ja riippumattomuus. Valviran heikkouksia tutkimuksen mukaan ovat esimerkiksi epäselvät tai ristiriitaiset ohjeistukset, palvelun hitaus, jäykkyys ja byrokraattisuus sekä vähäinen vuorovaikutteisuus.

Sosiaalisessa mediassa tapahtuvan viestinnän vaikuttavuutta lisättiin visualisoinneilla ja suunnitelmallisuudella. Twitter-tiliämme @ValviraViestii seurasi vuoden 2020 lopussa noin 9 000 henkilöä. Määrä on noin 1 500 enemmän kuin vuotta aiemmin. Viraston LinkedIn-tilin seuraajien määrä on noin 14 100. Määrä on lähes 2 500 enemmän kuin vuotta aiemmin. Valvira.fi-sivustolla oli vuoden aikana yli miljoona yksittäistä kävijää.

4. Toiminnallinen tehokkuus

4.1 Toiminnan taloudellisuus

Valviran ydinprosessit ovat 1) terveydenhuollon oikeusturvan ja korkean laadun edistäminen, 2) sosiaalihuollon oikeusturvan ja korkean laadun edistäminen, 3) alkoholista aiheutuvien haittojen ehkäisy ja 4) elinympäristön terveysriskien hallinta.

Valvirassa on käytössä Kieku-järjestelmä ja työajankohdennuksiin perustuva jakopalkkalaskenta. Jakopalkkalaskennassa henkilöstökustannukset kohdennetaan toiminnoille kirjatun työajan perusteella.

Oheisessa taulukossa (taulukko 1) on kuvattuna ydinprosesseille kohdistuneet henkilötyövuodet ja kustannukset vuodelta 2021 sekä vertailuvuosilta 2019–2020.

Ydinprosessit	2019		2020		2021	
	1 000 €	htv	1 000 €	htv	1 000 €	htv
Terveydenhuollon oikeusturvan ja korkean laadun edistäminen	10 484	106,8	8 993	92,0	9 692	98,4
Sosiaalihuollon oikeusturvan ja korkean laadun edistäminen	3 773	38,2	3 540	35,4	3 858	39,5
Alkoholista aiheutuvien haittojen ehkäisy	1 646	17,5	1 931	20,8	2 029	21,7
Elinympäristön terveysriskien hallinta	1 357	14,1	1 400	14,6	1 439	14,9
Yhteensä	17 260	176,6	15 864	162,8	17 018	174,5

Ylimmän johdon, henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon sekä viestinnän kustannukset ja henkilötyövuodet on kohdistettu laskennallisesti prosesseille.

Taulukko 1: Ydinprosessien kustannusten ja henkilötyövuosien kehitys

4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kokonaiskustannusvastaavuusprosentti vuonna 2021 oli 104 %, tavoite oli 100 %. Vuonna 2020 kustannusvastaavuus oli 97 %. Kustannuslaskentaan on tehty hieman muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Yhteiskustannukset jaetaan uudelleen ryhmän suoritteiden lukumäärien mukaisesti. Tällä ei ole vaikutusta kokonaiskustannusvastaavuuteen, vain suoriteryhmän sisäiseen kulujen jakautumiseen.

Maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuusprosentti oli 100 %. Suoriteryhmäkohtaisissa kustannusvastaavuuksissa on kuitenkin eroja. Tuloja kertyi n. 667 000 euroa enemmän kuin vuonna 2020. Tulojen kasvu johtuu avien tilityksestä yksityisen terveyden- ja sosiaalihuollon vuosimaksuista. Näiden tilitysten osuus oli 602 455 euroa. Vuonna 2020 tilityksiä aveilta ei ollut. Suurimmista suoriteryhmistä yksityisen sosiaalihuollon tulot vähenivät 18 % ja alkoholielinkeinolut 27 %. Muilta osin tulot vastaavat pääosin edellisen vuoden tulokertymiä.

Erillislakien mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden (alkoholilaki 1102/2017) kustannusvastaavuus oli 131 % (140 % v. 2020). Suoritteet eivät ole nykyisellään kustannusvastaavia, suoritteisiin ja niiden hintoihin on tarkoitus tehdä muutoksia uuden Allu-tietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

	Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus yhteensä		Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet			Erillislakien mukaiset suoritteet (alkoholilaki 1102/2017)		
	2021	2021	2021	2020	2019	2021	2020	2019
	tilinpäätös	tavoite	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös
TUOTOT								
Maksullisen toiminnan tuotot								
- maksullisen toiminnan myyntituotot	6 764	5 200	5 690	5 024	5 252	1 074	1 061	1 052
- maksullisen toiminnan muut tuotot	1		1			0	0	0
Tuotot yhteensä	6 765	5 200	5 691	5 024	5 252	1 074	1 061	1 052
KOKONAISKUSTANNUKSET								
Erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	3		3	4	3	0		1
- henkilöstökustannukset	2 015		1 801	1 707	3 397	214	183	435
- vuokrat	0				2	0		2
- palvelujen ostot	57		51	31	361	6	20	121
- muut erilliskustannukset	3		1		229	2	1	36
Erilliskustannukset yhteensä	2 078	3 655	1 856	1 742	3 992	222	204	595
Osuus yhteiskustannuksista								
- tukitoimintojen kustannukset	3 275		2 821	2 912		454	445	
- poistot	300		288	276	0	12	30	0
- korot	0		0	0	0	0	0	0
- muut yhteiskustannukset	839		707	618	2 345	132	77	295
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	4 414	1 545	3 816	3 806	2 345	598	552	295
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 492	5 200	5 672	5 548	6 337	820	756	890
Kustannusvastaavuus	273	0	19	-524	-1 085	254	305	162
Kustannusvastaavuusprosentti	104 %	100 %	100 %	91 %	83 %	131 %	140 %	118 %

Taulukko 2: Kustannusvastaavuuslaskelma

5. Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus, luvat ja valvonta

5.1.1 Ammattihenkilöiden laillistukset ja nimikesuojaukset

Terveydenhuollon ammattihenkilöt

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden kokonaislukumäärä vuoden 2021 loppuun laskettuna oli 528 376.

Ammatinharjoittamisoikeutta koskevien myönteisten päätösten määrä laski vuonna 2021 verrattuna edelliseen vuoteen. Lasku johtui erityisesti lähihoitajien nimikesuojaushakemusten vähenemisestä. Myös muita hoitoalan ammattioikeuksia haettiin hieman edellisvuotta vähemmän.

Myönnetyt terveydenhuollon laillistukset ja nimikesuojaukset jaoteltuina kotimaisen ja ulkomaisen tutkinnon nojalla oikeuden saaneisiin

Terveydenhuollon laillistukset ja nimikesuojaukset	2019	2020	2021
Ammattioikeudet yhteensä	20 813	18 907	16 680
Laillistukset	10 122	9 725	9 173
Nimikesuojaukset	10 691	9 182	7 507
Laillistukset ja nimikesuojaukset, joissa tutkinto on suoritettu kotimaassa yhteensä	20 389	18 440	16 225
Laillistukset	9 732	9 279	8 725
Nimikesuojaukset	10 657	9 161	7 499
Laillistukset ja nimikesuojaukset, joissa tutkinto on suoritettu ulkomailla yhteensä	424	467	455
Laillistukset	390	446	447
Nimikesuojaukset	34	21	8

*=Yhdellä henkilöllä voi olla useita ammattioikeuksia. Luku kertoo voimassa olevista ammattioikeuksista, ei työssä olevien henkilöiden määrää

Taulukko 3: Terveydenhuollon laillistukset ja nimikesuojaukset 2019–2021*

Lääkäreille myönnettyjen laillistusten kokonaislukumäärä lisääntyi. Laillistukset lisääntyivät kaikissa kategorioissa eli Suomessa suoritettuna, toisessa EU/ETA-maassa suoritettuna ja EU/ETA-alueen ulkopuolella suoritettuna koulutuksen perusteella. Erityisesti Suomessa tutkintoa suorittavien opiskelijarekisteröintien määrä (sekä 4:ttä vuotta että 5:ttä vuotta opiskelevat) nousi. Lääketiedettä toisessa EU/ETA-maassa opiskelevien opiskelijarekisteröinnit 4. vuoden osalta laskivat hiukan vuodesta 2020, mutta lukumäärä oli kuitenkin korkeampi kuin vuonna 2019. Lääketieteen 4. vuoden rekisteröintejä tehtiin eniten Ruotsissa ja Latviassa opiskeleville ja 5. vuoden rekisteröintejä tehtiin eniten Virossa ja Ruotsissa opiskeleville.

Lääkäreille myönnetyt oikeudet ja luvat	2019	2020	2021
Laillistettu lääkäri	892	869	1001
Tutkinto suoritettu Suomessa	655	631	736
Tutkinto suoritettu EU/ETA-maassa	196	210	213
Tutkinto suoritettu EU/ETA-alueen ulkopuolella	41	28	52
Laillistettu erikoislääkäri	712	796	737
Tutkinto suoritettu Suomessa	666	759	695
Tutkinto suoritettu EU/ETA-maassa	45	27	41
Tutkinto suoritettu EU/ETA-alueen ulkopuolella	1	0	1
4. vuoden lääketieteen opiskelija	865	834	985
Tutkinto suoritettu Suomessa	715	618	786
Tutkinto suoritettu EU/ETA-maassa	150	216	199
Tutkinto suoritettu EU/ETA-alueen ulkopuolella	0	0	0
5. vuoden lääketieteen opiskelija	790	915	942
Tutkinto suoritettu Suomessa	656	713	738
Tutkinto suoritettu EU/ETA-maassa	133	198	200
Tutkinto suoritettu EU/ETA-alueen ulkopuolella	1	4	4
EU/ETA-alueen ulkopuolisen tutkinnon hyväksyminen	111	148	129

*=Yhdellä henkilöllä voi olla useita ammattioikeuksia. Luku kertoo voimassa olevista ammattioikeuksista, ei työssä olevien henkilöiden määrää

Taulukko 4: Lääkäreille myönnetyt oikeudet ja luvat 2019–2021*

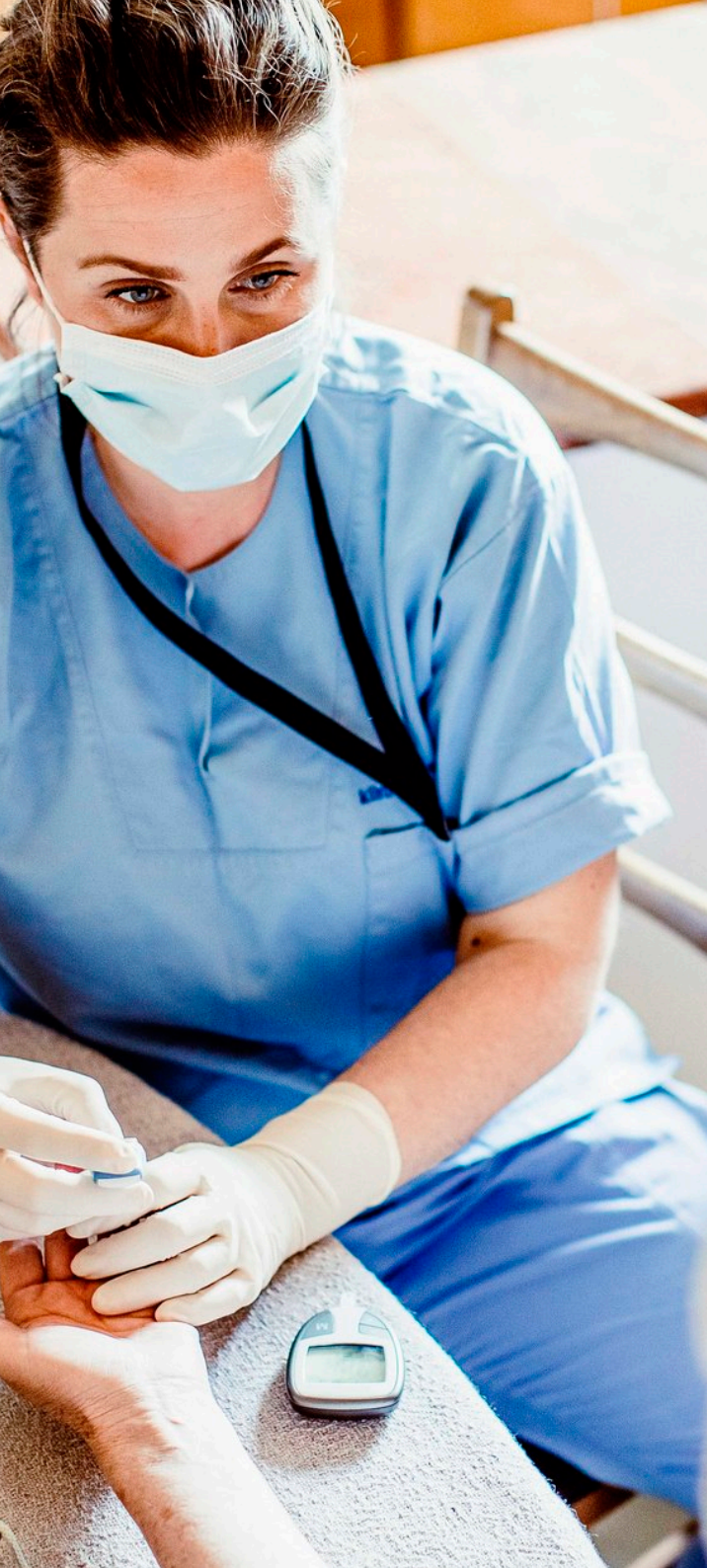
Edellä olevassa taulukossa EU/ETA-alueen ulkopuolisen tutkinnon hyväksymisasiota on päätetty 169 kappaletta, mutta näistä myönteinen päätös on annettu 129 tapauksessa. Kielteisen päätöksen pääasiallinen syy on se, että hakija ei pysty toimittamaan kaikkia tarvittavia liiteasiakirjoja.

Lupa toimia lääkärinä tarkoittaa toimilupaa, joka myönnetään EU/ETA-alueen ulkopuolella kouluttautuneelle lääkärille, joka saa toimia lääkärin tehtävässä pätevyitysmuutustulujensa aikana yhteensä kahden vuoden ajan. Näitä lupia myönnetään korkeintaan kuuden kuukauden jaksoina useamman kerran vuodessa toimipaikan vaihtuessa. Kuuden kuukauden harjoittelun, kielikokeen ja kuulustelujen hyväksytyin suorittamisen jälkeen lääkärit laillistetaan tai he saavat määräaikaisen toimiluvan. Vuonna 2021 toimilupia myönnettiin 219 kappaletta 137 hakijalle. Kun vastaavasti vuonna 2020 toimilupia myönnettiin 209 kappaletta 121 hakijalle.

Uusien psykoterapeuttien määrä nousi verrattuna vuoteen 2020. Vuonna 2021 tehtiin 319 nimikesuojausta, kun vuonna 2020 nimikesuojauksia tehtiin 184. Psykoterapeuttien kokonaislukumäärä vuoden 2021 loppuun laskettuna oli 8 646. Vuonna 2021 nimikesuojauksia myönnettiin eniten Helsingin (97 kpl) ja Jyväskylän yliopistoista (107 kpl) valmistuneille. Valvira myönsi vuonna 2021 yhden nimikesuojauksen ulkomaalaisen koulutuksen nojalla, kun vuonna 2020 niitä myönnettiin kaksi.

Suomessa koulutettujen sairaanhoitajien laillistusten lukumäärä jatkoi laskuaan. Vuonna 2021 sairaanhoitajille myönnettyjen laillistusten määrä oli 4 145, kun vuonna 2020 lukumäärä oli 4 420. Sama ilmiö on havaittavissa myös muissa hoitoalan laillistuserissä. Muun muassa laillistettujen kätilöiden määrä vuonna 2021 oli 175, kun vuonna 2020 laillistuksia myönnettiin 220. Samoin terveydenhoitajille myönnettyjen laillistusten määrä laski (615 v. 2021, 745 v. 2020). Laboratoriohoitajia laillistettiin 178 vuonna 2021. Lukumäärä on hie-man edellistä vuotta pienempi (192 v. 2020).

Ulkomaisen sairaanhoitajakoulutuksen perusteella laillistuksia myönnettiin edellisvuotta vähemmän, yhteensä 48. Toisessa EU/ETA-maassa koulutuksen suorittaneita sairaanhoitajia laillistettiin yhteensä 32. Myös EU/ETA-alueen ulkopuolella koulutuksen suorittaneiden sairaanhoitajien laillistusten lukumäärässä oli laskua edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2021 myönnettiin 16 sairaanhoitajan laillistusta EU/ETA-alueen ulkopuolella suoritettujen sairaanhoitajan tutkinnon perusteella, kun vuonna 2020 vastaava lukumäärä oli 29. Suurin osa laillistetuista sairaanhoitajista oli lähtöisin Filippiineiltä. EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulleita hakemuksia kirjattiin vuoden aikana 79 kappaletta. Vuoden 2020 aikana hakemuksia kirjattiin 89.

Hoitohenkilökunnalle myönnetyt oikeudet ja luvat	2019	2020	2021
Laillistettu sairaanhoitaja	4 883	4 420	4 145
Tutkinto suoritettu ulkomailla	50	60	48
Nimikesuojattu terveydenhuollon lähihoitaja	9 108	7 923	6 169
Tutkinto suoritettu ulkomailla	11	8	3
Oikeus lääkkeenmääräämiseen yhteensä	234	148	258
Sairaanhoitajan rajattu lääkkeenmääräämisoikeus	118	97	131
Optikon lääkkeenmääräämisoikeus	105	50	126
Suuhygienistin lääkkeenmääräämisoikeus	11	1	1

* = Yhdellä henkilöllä voi olla useita ammattioikeuksia. Luku kertoo voimassa olevista ammattioikeuksista, ei työssä olevien henkilöiden määrää

Taulukko 5: Hoitohenkilökunnalle myönnetyt oikeudet ja luvat 2019–2021*

Myönnettyjen lääkkeenmääräämisoikeuksien lukumäärä nousi edellisvuodesta. Sairaanhoitajien rajattuja lääkkeenmääräämisoikeuksia myönnettiin yhteensä 131, kun vuonna 2020 oikeuksia myönnettiin 97. Vuoden 2021 loppuun mennessä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterissä Terhikissä oli 640 terveydenhuollon ammattihenkilöä, jolla oli voimassa sairaanhoitajan rajattu lääkkeenmääräämisoikeus. Optikoiden lääkkeenmääräämisoikeuksia myönnettiin edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti enemmän.

Terveydenhuollon toimintayksiköissä resurssien riittävyyden ja sitä kautta potilasturvallisuuden näkökulmasta on ongelmaksi muodostunut se, että toisessa EU/ETA-maassa kouluttautuneilla lääkäreillä on oikeus työskennellä opiskelijastatuksella vain 30 päivää valmistumisesta. Valvira on pyytänyt STM:ää muuttamaan sääntelyä siten, että oikeus olisi voimassa, kunnes Valvira on käsitellyt laillistamishakemuksen, jos laillistusta on haettu 30 päivässä valmistumisesta. Valvira uudisti pyynnön vuonna 2021.

Sähköinen asiointi laajeni

Sähköistä asiointia laajennettiin vuoden 2021 aikana entisestään siten, että sähköinen asiointi on käytössä myös erikoislääkärien ja erikoishammaslääkärien ammatinharjoittamisoikeushakemuksissa. Sähköinen asiointi kattaa nyt valtaosan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattioikeuksista. Hakemuksia saapuu 80 % sähköisen asioinnin kautta vuonna 2021. Valviralla on tarkoituksena laajentaa sähköistä hakemista siten, että vuoden 2022 kaikki Suomessa koulutetut voisivat hakea sähköisesti ammatinharjoittamisoikeutta. Tämä tarkoittaa hakemisen laajentamista muun muassa psykoterapeutteihin. Sähköinen asiointi on käytettävissä sellaisille hakijoille, jotka ovat suorittaneet sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön tutkinnon suomalaisessa yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai ammatillisessa oppilaitoksessa, ja tutkinnon suoritus tiedot on merkitty korkeakoulujen valtakunnalliseen VIRTa-opintotietopalveluun tai ammatillisen tutkinnon osalta KOSKI-opintotietopalveluun. Sähköisen asioinnin kautta voi tilata myös rekisteriotteen tai niin sanotun EU-todistuksen.

Valvira on parantanut ammattioikeusasioissa kansalaisille annettavia palveluja vuoden 2021 aikana. Valvira on julkaissut avointa dataa sivustolla www.avoindata.fi. Avoimen datan aineistossa on vuoden viimeisenä päivänä ammattihenkilöiden keskusrekisterissä voimassa olevien ammattioikeuksien lukumäärät ikäryhmittäin (alle 65-vuotiaat ja 65-vuotiaat ja sitä vanhemmat). Myös hakijoita on pyritty entistä paremmin ohjeistamaan käyttöön otetulla tsättirobotilla.

Vuonna 2010 avatun terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri Terhikin julkinen tietopalvelu eli JulkiTerhikki on vakiintunut hyvin tarpeelliseksi palveluksi. Palvelu on toiminut hyvin ja ollut ahkerassa käytössä. Haut JulkiSuosikkiin, eli sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri Suosikin julkiseen tietopalveluun, tehdään samassa hakuportaalissa JulkiTerhikin kanssa. Tietopalvelu näyttää samalla kertaa ammattihenkilölle molempiin rekistereihin merkityt oikeudet. Vuonna 2021 JulkiSuosikkiin ja JulkiTerhikkiin tehtiin yhteensä 2 146 312 hakua (1 884 203 hakua vuonna 2020).

Valvira on tehnyt päivittäin yhteistyötä muiden EU/ETA-maiden viranomaisten kanssa muun muassa IMI-systeemin (International Market Information System) välityksellä. Korkein hallinto-oikeus on tehnyt unionin tuomioistuimelle kaksi ammattioikeusasioita koskevaa ennakkoratkaisupyyntöä (KHO:2020:109 ja KHO:2020:125), joista toisessa oli suullinen kuuleminen 3.12.2021 ja toinen käsitellään asiakirjojen nojalla. Molemmista on odotettavissa päätökset vuoden 2022 aikana.

Nordiska Gruppen för Hälsopersonal (NGH) eli terveydenhuollon ammattioikeuksia käsittelevät valvontaviranomaiset eri Pohjoismaista kokoontuivat Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuuskaudella 2021 kaksi kertaa virtuaaliseen yhteistyökokoukseen Valviran johdolla. Keskustelussa olivat erityisesti terveydenhuollon ammattihenkilöiden liikkuminen Pohjoismaiden välillä ilman tarpeettomia rajaesteitä sekä tähän liittyvät pohjoismaisen sopimuksen muutosten tuomat haasteet. Lisäksi keskusteltiin EU-lainsäädännön tulkinnasta sekä EU- tai EFTA-tuomioistuinten tuomioiden vaikutuksista pohjoismaisten viranomaisten käytäntöihin.

Nordiska Gruppen för Hälsopersonal on yhteistyöryhmä, jonka tehtävänä on edistää potilasturvallisuutta muun muassa tietojenvaihtoa tehostamalla. Käytännössä tiedonvaihto koskee muun muassa säänneltyjä terveydenhuollon ammatteja eri maissa sekä valvontatietoja. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.

STM:n asetus Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista oli voimassa vuoden 2021 loppuun asti. STM antoi joulukuun lopussa uuden maksuasetuksen (1370/2021) vuosille 2022 ja 2023. Jotta maksujen kustannusvastaavuus toteutuisi paremmin, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden hakemuksista perittäviin maksuihin tuli joitakin korotuksia ja joitakin maksujen alennuksia.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden laillistukset ja nimikesuojaukset

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kokonaislukumäärä vuoden 2021 loppuun laskettuna oli 230 105.

Myönnetyt sosiaalihuollon laillistukset ja nimikesuojaukset*

Sosiaalihuollon ammattioikeudet	2019	2020	2021
Laillistetut	3 183	3 076	3 370
Sosionomit	2 518	2 430	2 645
Sosiaalityöntekijät	445	466	497
Geronomit	155	117	166
Kuntoutuksen ohjaajat	65	63	62
Nimikesuojatut	9 173	7 514	5 479
Lähihoitajat	9 974	7 467	5 450
Kodinhoitajat	44	27	18
Kehitysvammaistenhoitajat	55	20	11
Yhteensä laillistuksia ja nimikesuojauksia	12 356	10 590	8 849

*=Yhdellä henkilöllä voi olla useita ammattioikeuksia, luku kertoo voimassa olevista ammattioikeuksista, ei työssä olevien henkilöiden määrää

Taulukko 6: Sosiaalihuollon laillistukset ja nimikesuojaukset 2019–2021

Suurimpana ryhmänä sosiaalihuollon ammattihenkilöistä ovat nimikesuojattavat lähihoitajat ja toisena laillistettavat sosionomit. Lähihoitajat voivat rekisteröityä joko sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin (Suosikki) tai terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin (Terhikki) taikka molempiin sen mukaisesti, missä tehtävissä työskentelee.

Lähihoitajien rekisteröintejä tehtiin sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteella vuoden 2021 aikana sekä Suosikkiin että Terhikkiin yhteensä 11 619. Näistä Suosikkiin rekisteröityjen lukumäärä oli 5 450 ja Terhikkiin rekisteröityjen määrä 6 169. Lähihoitajaksi rekisteröityjä henkilöitä oli kaiken kaikkiaan 6 862 henkilöä (molempiin rekistereihin rekisteröityjen henkilöiden määrä oli 4 757. pelkästään Suosikkiin rekisteröityjä henkilöitä oli 693 ja pelkästään Terhikkiin rekisteröityjä henkilöitä oli 1 412). Lähihoitajien rekisteröintien määrässä on havaittavissa huomattavaa laskua, sillä edellisvuonna Suosikkiin rekisteröityjen ammattioikeuksien määrä oli 7 467 ja Terhikkiin rekisteröityjen määrä 7 923, yhteensä 15 390.

Myönnetyt sosiaalihuollon laillistukset ja nimikesuojaukset jaoteltuina tutkintomaan mukaisesti*

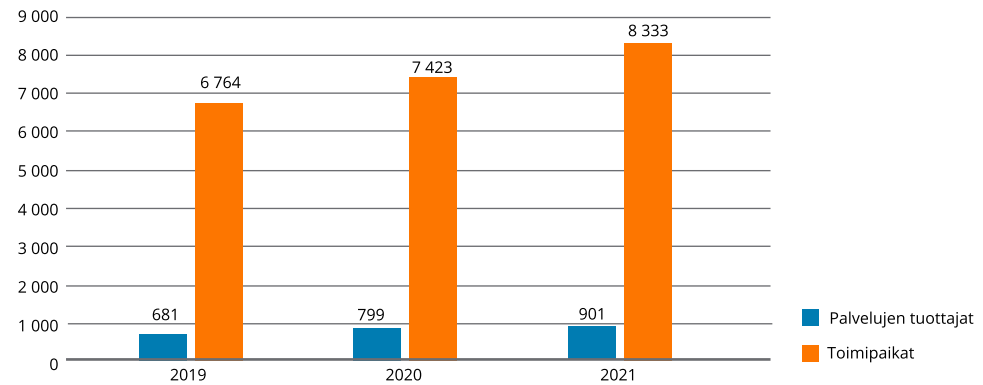
Sosiaalihuollon laillistukset ja nimikesuojaukset	2019	2020	2021
Ammattioikeudet yhteensä	12 356	10 590	8 892
Laillistukset	3 183	3 076	3 409
Nimikesuojaukset	9 173	7 514	5 483
Laillistukset ja nimikesuojaukset, joissa tutkinto on suoritettu kotimaassa yhteensä	12 338	10 566	8 849
Laillistukset	3 166	3 054	3 370
Nimikesuojaukset	9 172	7 512	5 479
Laillistukset ja nimikesuojaukset, joissa tutkinto on suoritettu ulkomailla yhteensä	18	23	43
Laillistukset	17	22	39
Nimikesuojaukset	1	1	4

Taulukko 7: Sosiaalihuollon laillistukset ja nimikesuojaukset 2019–2021

5.1.2 Yksityisten palveluntuottajien luvat

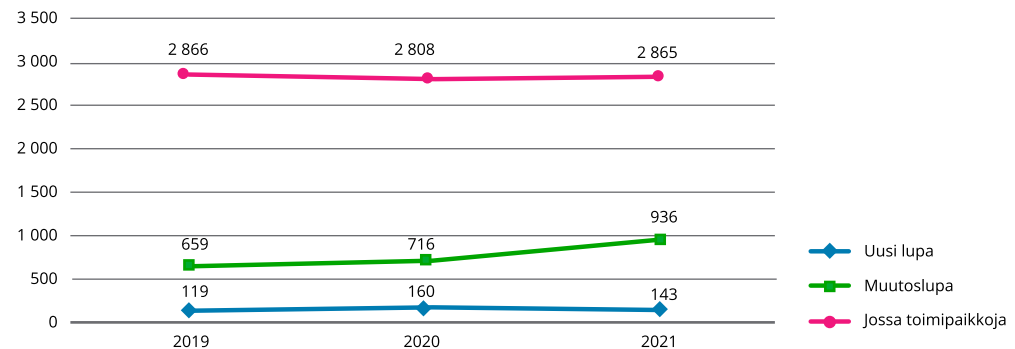
Yksityisen terveydenhuollon luvat

Valviran luvalla toimi vuoden 2021 lopussa 901 palvelujen tuottajaa ja 8 333 toimipaikkaa. Toimintavuoden aikana uusia palvelujen tuottajia on tullut lisää 102 ja toimipaikkoja 910.

Kuvio 1: Valviran luvalla toimivien yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajien määrät ja toimipaikat vuosina 2019–2021

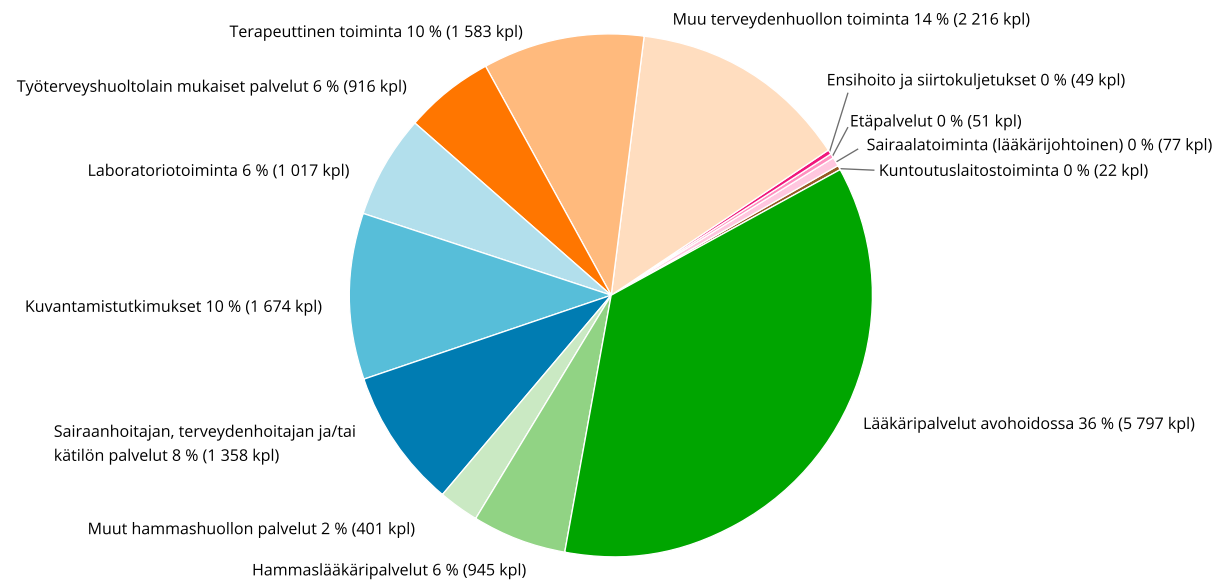
Valvira myönsi uusia lupia 143 ja muutoslupia 936. Uusia lupia myönnettiin 17 vähemmän ja muutoslupia 220 enemmän kuin edellisellä vuonna. Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajien ja toimipaikkojen määrät kasvavat vuodesta toiseen.

Kuvio 2: Yksityisen terveydenhuollon lupapäätökset ja niihin sisältyneet toimipaikat vuosina 2019–2021

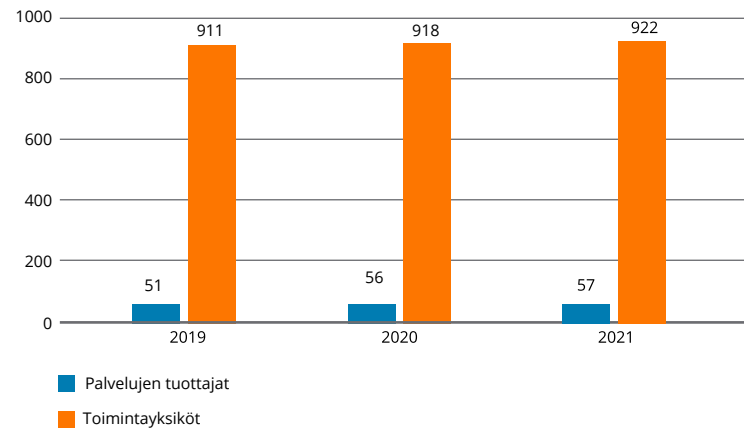
Palvelualoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuvio 3: Yksityisen terveydenhuollon toimipaikoissa tuotettavat palvelut (31.12.2021)

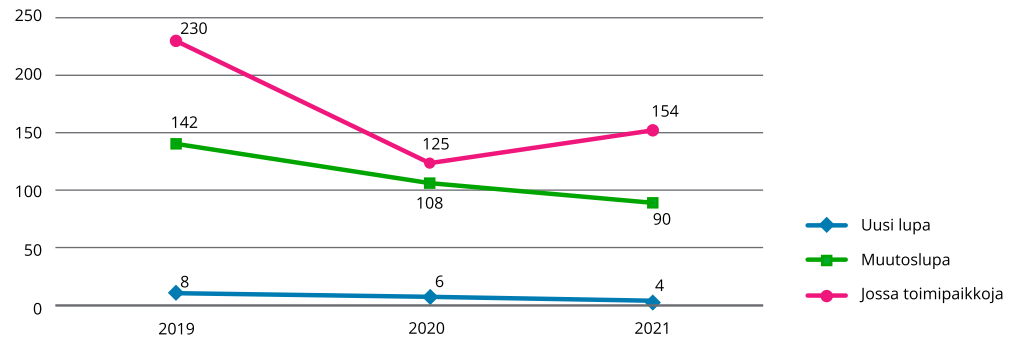
Yksityisen sosiaalihuollon luvat

Toimintavuoden aikana ei tapahtunut palvelujen tuottajien ja toimintayksiköiden määrässä merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Valviran luvalla toimii 57 sosiaalihuollon palvelujen tuottajaa ja 922 toimintayksikköä. Edellisen vuoden tavoin osalla palvelujen tuottajista kesken olevat organisaatiovalvonnat ovat heijastuneet lupaprosesseihin niitä vaikeuttamalla ja pitkittämällä.

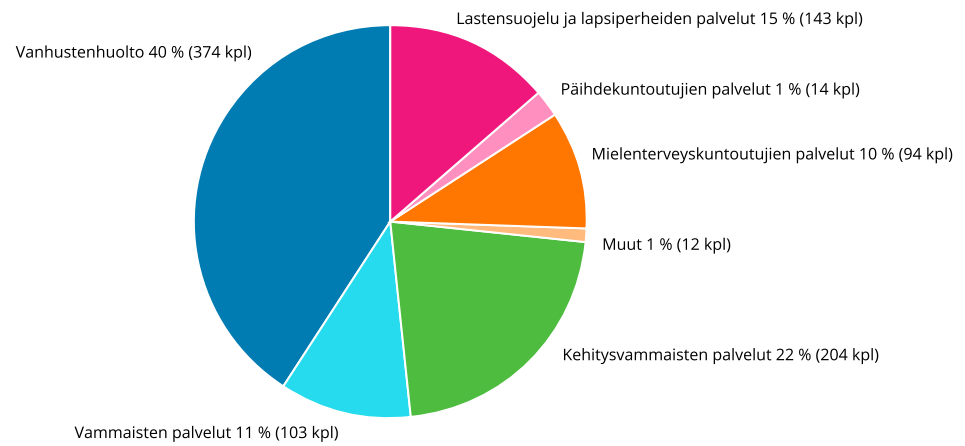
Kuvio 4: Valviran luvalla toimivien sosiaalihuollon palvelujen tuottajien määrä ja toimintayksiköt vuosina 2019–2021

Valvira myönsi uusia sosiaalihuollon lupia neljä ja muutoslupia 90. Muutoslupia myönnettiin 18 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sosiaalihuollon lupahallinnossa hakemusten määrä laski, kuten edellisenäkin vuonna.

Kuvio 5: Yksityisen sosiaalihuollon lupapäätökset vuosina 2019–2021

Palvelualoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuvio 6: Sosiaalihuollon toimintayksiköissä tuotettavat palvelut, tilanne 31.12.2021

5.1.3 Terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat

	2019	2020	2021
Raskaudenkeskeytyslupapäätökset (sikiövaurioperusteet)	398	395	395
Raskaudenkeskeytyslupapäätökset (muut perusteet)	379	346	366
Yhteensä raskaudenkeskeytyslupapäätökset	777	741	761
Sterilisaatiolupapäätökset	4	7	9
Lupapäätökset elimien ja kudosten lääketieteelliseen tutkimuskäyttöön*	33	.*	-
Elin- ja kudossiirtolupapäätökset*	30	.*	-

Taulukko 8: Terveyttä ja tutkimusta koskevat lupapäätökset 2019–2021

*Lupakäsittely siirretty Fimeaan 1.1.2020 alkaen

Raskaudenkeskeyttämis- ja steriloisiasiat

Vuonna 2021 raskaudenkeskeyttämis- ja steriloisiasoiden lautakunnan istuntoja oli 103. Tämän lisäksi vuoden aikana pidettiin viisi hätäkokousta. Lautakunnan kokouksissa ratkaistiin 761 raskaudenkeskeytys- ja yhdeksän steriloisiasiaa. Kokonaismäärät olivat pitkäaikaisen keskiarvon mukaisia. Viimeisen 20 vuoden aikana vain vuosina 2009 ja 2012 raskauden keskeytyksiin Valvirasta haettujen lupien määrä ylitti 1 000 tapausta vuodessa. Viime vuosina lupien määrä on ollut hienoisessa laskussa.

Vuonna 2021 Valviran antamien raskaudenkeskeytyslupien perusteita olivat sosiaaliset syyt noin 42 %:ssa (320 kpl), ikä- ja lapsilukuperusteet noin 5 %:ssa (41 kpl) ja sikiöperusteet noin 52 %:ssa (392 kpl) tapauksista. Sikiöperustein annetuista päätöksistä noin kaksi kolmasosaa oli tapauksia, joissa keskeytystä haettiin ennen 20:tta raskausviikkoa, ja noin kolmasosa oli tapauksia, joissa keskeytystä haettiin 20–24 raskausviikolla.

Valvira myöntää lääkäreille hakemuksesta luvan toimia lausunnonantajalääkäreinä raskaudenkeskeyttämisasioissa. Näitä lausunnonantajalääkärilupia myönnettiin 73 vuonna 2021. Lausunnonantajalääkärilupa tarvitaan, kun lääkäri toimii yksityisen työnantajan palveluksessa. Annettujen lausunnonantajalääkärilupien määrät ovat pysyneet tasaisina viime vuosina.

Raskauden keskeyttämissä suorittavien yksityisten toimijoiden on haettava Valviralta lupaa toimia raskaudenkeskeyttämissairaalana. Tällä hetkellä tilanne on vakiintunut, sillä yhtään uutta raskaudenkeskeyttämissairaalalupaa ei haettu vuonna 2021, kuten ei myöskään vuonna 2020. Mahdollinen sosiaali- ja terveysalan yksityistäminen voi muuttaa lupamääriä merkittävästikin.

Hedelmöityshoidot

Suomessa on noin 20 hedelmöityshoitoa antavaa julkisen tai yksityisen puolen toimijaa. Toiminta on vakiintunutta. Yliopistosairaalat päättivät vuonna 2020 aloittaa hoitojen antamisen luovutetuilla soluilla, ja osa sairaaloista pääsi aloittamaan hoidot vasta vuonna 2021. Yksi uusi klinikkalupa myönnettiin vuonna 2020, kun taas vuonna 2021 ei haettu lainkaan uusia lupia.

Jo vuoden 2020 aikana nousi esille hoitojen aloittaminen ”lapsi tuntemattoman kanssa”-tilanteessa. ”Kumppanuusvanhemmuudesta” annettiin ohjausta myös vuonna 2021. Valvira osallistui Suomen Fertilititeettiyhdistys SFY ry:n seminaariin, jossa käsiteltiin mm. hedelmöityshoitolaian 23 §:n mukaista tiedonsaantioikeutta.

Vuodesta 2007 alkaen sukusoluja on luovuttanut runsaat 6 000 henkilöä. Vuonna 2021 luovuttajarekisteriin ilmoitettiin 733 uutta luovuttajaa, mikä osoittaa selkeää kasvua edellisestä vuodesta. Luovuttajien määrän lisääntymiseen vaikuttanee yliopistosairaaloiden aloittamat hoidot luovutetuilla soluilla. Samalla sairaalat ovat aloittaneet uusien luovuttajien rekrytoinnin.

Luovuttajarekisteriin (Luoteri) ei ulkomaisista luovuttajista aina saatu henkilötunnusta, joten tarpeelliseksi nähtiin kerätä ulkomaisista luovuttajista lisätietoja, esimerkiksi tietoja kansalaisuudesta ja henkilön passista. Vuonna 2020 Luoteri-rekisterin ilmoituslomakkeelle lisättiin lisätietokenttiä, ja vuonna 2021 niiden käytöstä tuli pakollista.

5.1.4 Suunnitelmaperusteinen valvonta

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma

Valvira valmisteli yhteistyössä avien kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2020–2023. Vuonna 2021 sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelman valvontakohteet olivat:

- Vanhuspalvelut, erityisinä painopisteinä kotiin annettavien palvelujen järjestäminen, kotihoidon palvelujen sisältö ja rekisteröinti, vanhustenhuollon terveydenhuolto sekä ikääntyneiden uuden ruokasuosituksen käyttöönotto.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteinä olivat ehkäisevän päihdetyön lainmukaisuus, opiskeluterveydenhuollon tilastoinnin ja kirjaamisen kehittämisen seuraaminen, neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä lasten ja nuorten ennaltaehkäisevä suun terveydenhuolto.
- Lastensuojelun sijaishuollossa erityisinä painopisteinä olivat lasten oikeudet ja mielen-terveys- ja päihdepalveluihin pääsy.
- Perusterveydenhuollon hoitoon pääsy.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluissa painotettiin kotiin annettavien palvelujen järjestämisen, kotihoidon palvelujen sisällön ja rekisteröinnin sekä vanhuspalvelujen terveydenhuollon valvontaa sekä ikääntyneiden uuden ruokasuosituksen käyttöönottoa. Valvira ja avit tekivät syksyn 2021 aikana ohjaus- ja arviointikäyntejä kuudelle alueelle, jotka oli valittu THL:n tekemän kuntakyselyn sekä avien valvontahavaintojen pohjalta tehdyn riskiarvioinnin perusteella. Käyntien tavoitteena oli muun muassa varmistaa asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä tukea yksiköiden laatutyötä ja palvelujen kehittämistä valvontaohjelman painopisteiden mukaisesti. Ennen käyntejä kotihoidon työntekijöille tehtiin kysely, johon vastasi 415 henkilöä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ehkäisevän päihdetyön valvonnassa tarkasteltiin ehkäisevän päihdetyön rakenteita, laatua ja sisältöä. Valvonnassa hyödynnettiin THL:n ja avien vuonna 2020 tekemää kyselyä kunnan ehkäisevän päihdetyön tilasta ja rakenteista. Valvontamenetelmänä oli ohjauskirje, joka lähetettiin kaikille kunnille. Selvityspyyntö lähetettiin niihin kuntiin, joissa ei ole ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä koskevan lain 5 § mukaista toimielintä nimettynä.

Opiskeluterveydenhuollon tilastoinnin kehittymistä seurattiin THL:n keräämien tietojen perusteella. Seurannan mukaan opiskeluterveydenhuollon kirjaamiskäytännöt kunnissa olivat kokonaisuutena huonontuneet. Valvontaviranomaiset kehottivat kuntia viipymättä korjaamaan puutteelliset käytännöt. Asiasta muistutettiin Valviran ja avien nettisivuilla julkaistulla uutisella.

Neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ennaltaehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskevien lakisääteisten terveystarkastusten valvonnan tietopohjana oli THL:n Nekos-kyselyn (neuvolapalvelujen sekä koulu- ja toisen asteen opis-

keluterveydenhuoltopalvelujen valtakunnallinen seuranta) aineisto. Kyselyn tulosten mukaan kunnat eivät kaikilta osin vuonna 2020 järjestäneet lakisääteisiä terveystarkastuksia säädösten mukaisesti. Aineiston perusteella valvontamenetelmäksi valittiin ohjauskirje, jonka lähettäminen kuntiin siirtyi vuodelle 2022. Ohjauskirjeessä Valvira ja avit ohjaavat kuntia ja kuntayhtymiä järjestämään lakisääteiset neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suun terveydenhuollon terveystarkastukset asetuksessa säädetyn mukaisesti.

Lastensuojelu

Lastensuojelun valvonnan kohteena oli lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen sijaishuollossa ja lastensuojelulaitoksiin sijoitettujen lasten ja nuorten pääsy mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Sijoitettujen lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon pääsyn valvonnan tietopohjana oli muun muassa erilliskysely tiettyihin sairaanhoitopiireihin. Valvontamenetelmänä oli ohjauskirje sairaanhoitopiireihin, kuntiin ja kuntayhtymiin. Ohjauskirjeen lähettäminen siirtyi vuodelle 2022.

Sijaishuollossa olevien lasten oikeuksia vahvistettiin järjestämällä kuntien lastensuojelun sijaishuollon johtaville viranhaltijoille ja sijaishuollossa olevien lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille Lapsen oikeuksien puolustaja -webinaareja (osallistujia yhteensä noin 400). Webinaareissa käsiteltiin muun muassa rajoitustoimenpiteiden asianmukaisia käytäntöjä ja päätöksentekoa sijaishuollossa, hyvää kohtelua koskevan suunnitelman tarkoitusta ja sisältöä sekä sijaintikunnan sekä sijoittajakunnan ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän valvontarooleja lastensuojelun sijaishuollon valvonnassa.

Valvira ja avit toteuttivat sijaishuollon suunnitelmallista valvontaa eri puolille Suomea lastensuojelun sijaishuoltoyksiköihin tehdyillä ohjaus- ja arviointikäynneillä. Tapaamisissa muistutettiin hyvän kohtelun suunnitelman merkityksestä ja annettiin ohjausta sen laatimiseen. Epäasianmukaiset rajoitustoimenpiteet voivat vaarantaa lapsen oikeuksien toteutumisen ja lapsen edun esimerkiksi silloin, kun lastensuojelulain edellyttämät kirjalliset rajoituspäätökset jäävät tekemättä tai päätöksiin ei kirjata perusteita. Ohjaus- ja arviointikäynneillä ohjattiin sijaishuoltoyksiköitä kiinnittämään erityistä huomiota osaamisen vahvistamiseen päätösten valmistelussa ja perusteluissa.

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsy

Terveydenhuoltolakiin suunnitellut muutokset perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn aikoihin eivät edenneet ja näin ollen suunnitelmaperusteinen valvonta ei toteutunut.

Erikoissairaanhoitoon pääsy

Valvira jatkoi kiireettömään erikoissairaanhoitoon pääsyn valvontaa ja avasi seitsemän sairaanhoitopiirin valvonnan THL:n seurantatietojen 30.4.2021 perusteella. Sairaanhoitopiireiltä pyydettiin selvitystä elokuun 2021 lopun erikoissairaanhoitoon pääsyn tilanteesta sekä kaikista niistä keinoista, joita on käytetty tai suunniteltu käytettäväksi, jotta hoitoon pääsy saadaan lain edellyttämälle tasolle. Nämä valvonnat jatkuvat vuoden 2022 puolelle.

Puolustusvoimien terveydenhuolto ja vankiterveydenhuolto

Valvira toteutti yhdessä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kanssa puolustusvoimien terveydenhuollon ja vankiterveydenhuollon suunnitelmaperusteista valvontaa. Koronarajoitusten vuoksi riskiperusteisia ohjaus- ja arviointikäyntejä ei voitu toteuttaa, mutta tilannetta seurattiin vankiterveydenhuollon ja Sotilaslääketieteen keskuksen johdon kanssa käydyissä yhteistyöpalaverissa. Vuoden aika toteutettiin yksi tarkastuskäynti vankiterveydenhuollon yksikköön. Yhteistyöpalaveria järjestettiin avin kanssa myös eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja STM:n edustajien kanssa. Toimintatapoihin ja -ohjeisiin liittyvää ohjausta annettiin myös sähköpostilla.

5.1.5 Reaktiivinen valvonta

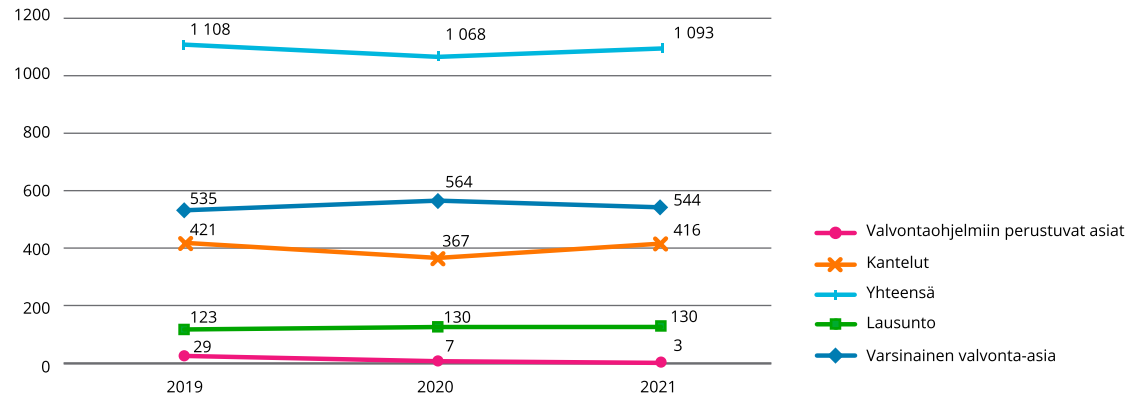
Valvira valvoo valtakunnallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja toimintayksiköiden toimintaa. Valvira otti vuonna 2021 selvitettäväkseen yli 1000 terveydenhuoltoa (kuvio 7) ja lähes 400 sosiaalihuoltoa (kuvio 9) koskevaa valvonta-asiaa. Valtaosa niistä oli kanteluja tai Valviralle saapuneisiin ilmoituksiin perustuvia. Lisäksi aveihin siirrettiin yli 500 Valviraan saapunutta terveydenhuollon ja lähes 500 sosiaalihuollon valvonta-asiaa lainsäädäntöön perustuvan työnjaon mukaisesti. Merkittävä osa valvonta-asioista on ilmoituksia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä, joiden epäillä vaarantavan asiakas- ja potilasturvallisuutta, mutta joiden aiheuttamaan riskiin ei pystytä riittävästi vaikuttamaan työnantajan omilla toimenpiteillä.

Terveydenhuollon kanteluista Valviran käsiteltäväksi kuuluvat työnjaon mukaisesti muun muassa ne, joissa epäillä hoitovirheen aiheuttaneen potilaan menehtymisen tai vaikean pysyvän vammautumisen. Sosiaalihuollon kanteluista Valviran käsiteltäväksi kuuluvat periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat. Lisäksi Valvira selvittää eräitä periaat-

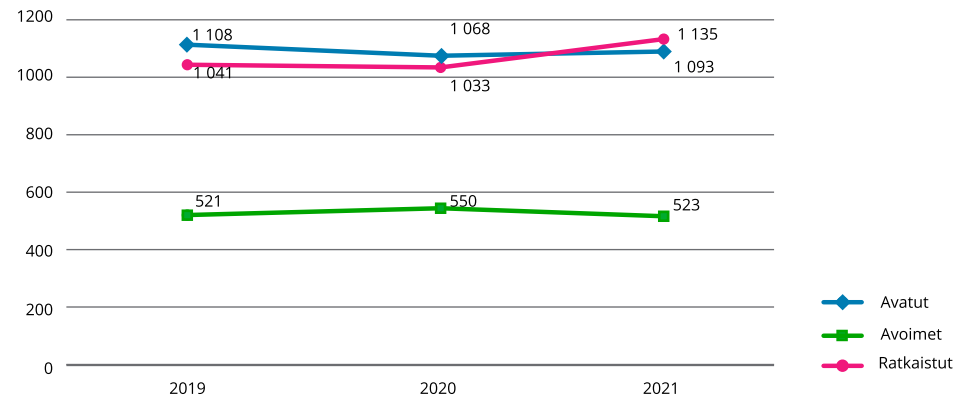
teellisiä toimintayksikköjen toimintaa koskevia kanteluasioita ja sellaisia kanteluja, jotka liittyvät esimerkiksi turvaamistoimenpiteitä (ammattioikeuden rajoittamista tai poistamista tai ammattinimikkeen käytön kieltämistä) edellyttäviin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskeviin valvonta-asioihin. Muut kantelut siirretään aveihin. Valviran selvitettäväksi jääneitä terveydenhuollon kanteluista oli 416 ja sosiaalihuollon kanteluista 177. Työnjaollisesti Valviralle kuuluvista terveydenhuollon kanteluista 76 ja sosiaalihuollon kanteluista 17 siirrettiin vuoden aikana toimintayksikköihin muistutuksena käsiteltäväksi. Määrä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna, mihin yksi mahdollisen syy on se, että aikaisempaa useammassa kanteluissa oli muistutuskäsittely jo tehty niiden tullessa Valviraan.

Valvira antaa pyynnöstä lausuntoja muun muassa ylimmille laillisuusvalvojille (oikeuskansleri ja eduskunnan oikeusasiamies) ja poliisille. Valviran lausunnot ylimmille laillisuusvalvojille voivat sisältää laajoja valtakunnallisia selvityksiä, kuten vuonna 2021 kipupotilaiden hoidosta ja lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden turvaamisesta Covid-19 -epidemian aikana.

Valvira on tukenut toimintayksikköjen omavalvontaa ja antanut paljon ohjausta puhelimitse ja sähköpostitse. Työnantajia on ohjattu myös yksittäisissä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden asioissa siten, että asiat voitaisiin hoitaa omavalvonnan keinoin. Yhteistyö avien kanssa on jatkunut tiiviinä. Valvira osallistui Turvallinen lääkehoito -oppaan päivittämiseen sen implementointiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköihin yhteistyössä Fimean ja avien kanssa.

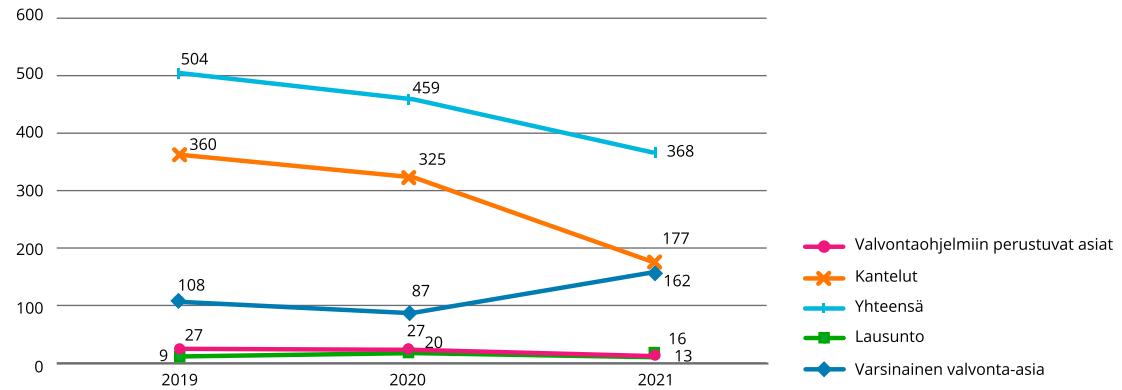

Kuvio 7: Valviraan selvitettäväksi tulleet terveydenhuollon valvonta-asiat asiaryhmittäin 2019–2021. Luvut eivät sisällä siirtoja aveille tai muille viranomaisille

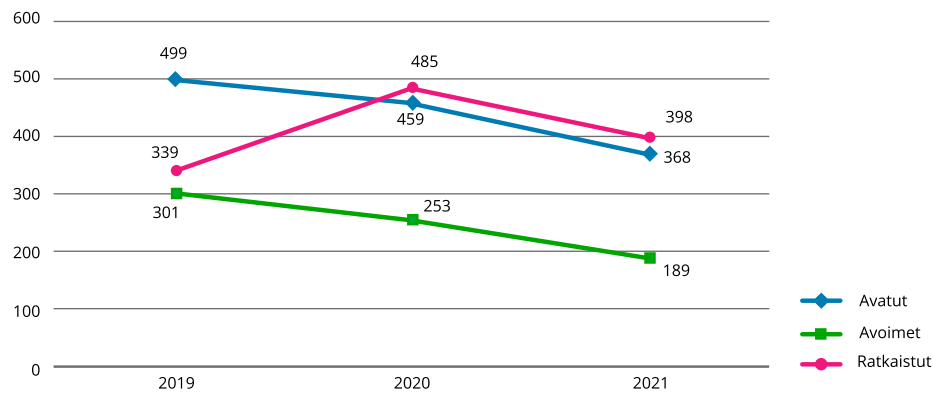

Kuvio 8: Valviraan selvitettäväksi tulleet uudet, ratkaistut ja vuodenvaihteessa kesken olevat terveydenhuollon valvonta-asiat 2019–2021. Luvut eivät sisällä siirtoja aveille tai muille viranomaisille

Vireille otettujen terveydenhuollon valvonta-asioiden kokonaismäärä nousi hieman edellisvuodesta. Erityisesti tämä näkyy kanteluiden määrän kasvuna (49 enemmän kuin vuonna 2020). Ratkaistujen valvonta-asioiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta.

Kuvio 9: Valviraan selvittäväksi tulleet uudet sosiaalihuollon valvonta-asiat jaoteltuna asiaryhmittäin 2019–2021. Luvut eivät sisällä siirtoja aveille tai muille viranomaisille

Kuvio 10: Valviraan selvittäväksi tulleet uudet, ratkaistut ja keskeneräiset sosiaalihuollon valvonta-asiat 2019–2021. Luvut eivät sisällä siirtoja aveille tai muille viranomaisille

Sosiaalihuollon vireille otettujen valvonta-asioiden määrä väheni vuodesta 2020. Laskua oli erityisesti kanteluasioissa, 148 kantelua vähemmän kuin vuonna 2020. Vuosina 2019 ja 2020 valvonta-asioiden huomattava lisäytymisen johtui suurelta osin vanhustenhuollon kriisiytymisestä. Nyt kanteluiden määrä on palaamassa aiemmalle tasolle. Vuoden 2021 valvontaohjelmia on toimeenpantu yhteistyössä avien kanssa alueellisina tilaisuuksina sekä ohjaus- ja arviointikäynteinä toimintayksiköihin ja kuntiin.

Lastensuojelu

Valvira ja avit jatkoivat vakiintuneen käytännön mukaisesti lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen valvontaa THL:n laitoksen kunnilta keräämien tietojen perusteella. Valvontaan otettiin 70 kuntaa, joiden valvonnan toteuttivat avit.

Vammaispalvelut

Valvira laati ohjeen kehitysvammalain edellyttämän asiantuntijatiimin järjestämisestä kehitysvammahuollon ympärivuorokautisissa yksiköissä. Marraskuussa 2021 Valvira muistutti tiedotteella kehitysvammaisten itsemääräämisoikeuden ensisijaisuudesta ja lainmukaisesta toiminnasta silloin, kun rajoittamistoimenpiteet ovat välttämättömiä.

Valvira sai päätökseen Validia Oy:n jatkovalvonnan ja totesi, että Validia Oy on tehnyt oikeansuuntaisia kehittämistoimenpiteitä vammaisten asumispalveluissa sen jälkeen, kun Valvira lokakuussa 2020 antoi määräyksen korjata asiakasturvallisuutta vaarantavat puutteet ja epäkohdat. Valvira korosti päätöksessä, että Validia Oy:n täytyy edelleen jatkaa määräyksen mukaista kehittämistyötä.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen valvonta

Valvira ja avit toteuttivat täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen laissa säädettyjen määräaikojen suunnitelmallista valvontaa. THL:n keräämien tietojen perusteella valvontaan otettiin vuoden 2021 aikana 36 kuntaa, joista Valvira otti valvontaansa yhdeksän kuntaa, jotka eivät olleet vastanneet tiedonkeruuseen tai vastasivat siihen myöhässä.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelut

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluiden ohjausta ja valvontaa toteutettiin yhteistyössä avien kanssa. Keväällä julkaistiin mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluiden henkilöstövoimavarojen tarpeen arviointitaulukko. Taulukon avulla lupa- ja valvontaviranomaiset arvioivat yhtenäisesti mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sosiaalihuollon palveluissa tarvittavan henkilöstön määrää. Myös palveluntuottajat ja kunnat saavat taulukon avulla apua palvelujensa henkilöstömitoituksen arvioimiseen.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluiden valvonta-asioissa painottui vuonna 2021 vanhuspalvelulain mukaisen vähimmäishenkilöstömitoituksen valvonta. THL:n Vanhuspalvelujen tila -tiedonkeruulla seurataan vähimmäishenkilöstömitoituksen toteutumista kunnissa ja toimintayksiköissä vuosina 2021–2023 kaksi kertaa vuodessa. THL toimittaa tietoja kyselyn tuloksista Valviralle ja aveille, jotka käyttävät niitä valvonnan tukena. Lisäksi annetussa ohjauksessa painotui Covid-19 pandemian vaikutukset vanhusten saaman palvelun laatuun ja mm. perusoi-keuksien toteutumiseen.

Valvira teki päätöksen Attendo Suomi Oy:n konsernin vanhustenhuollon ympärivuorokautisia asumispalveluja koskevassa jatkovalvonnassa. Valvira totesi palvelujen tuottajien valtakunnallisesti ryhtyneen oikeansuuntaisiin toimenpiteisiin, mutta Valvira edellyttää konsernilta edelleen omavalvonnan vahvistamista sekä kehittämistyön ja korjaustoimenpiteiden toimeenpanoa.

5.1.6 Ammattihenkilöiden valvontalautakunta

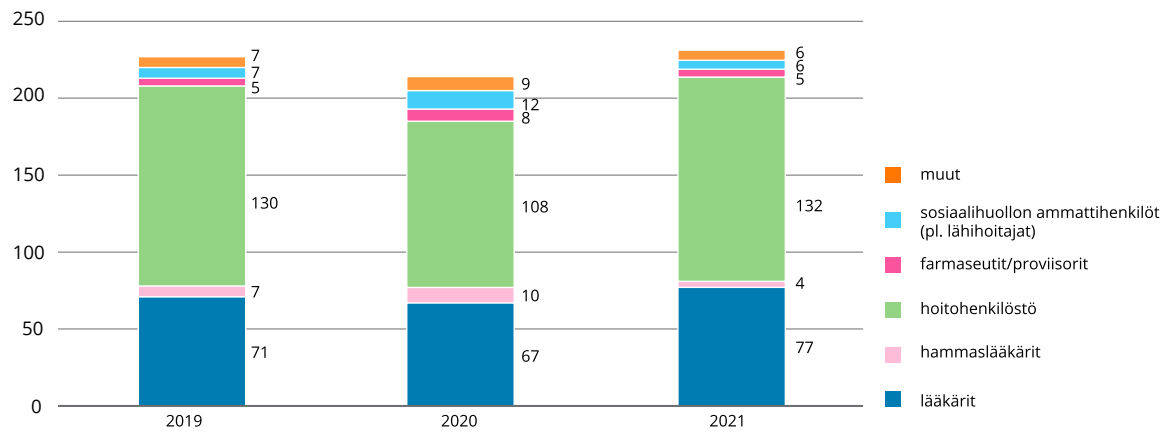
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta tekee päätökset, jotka koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamista ja poistamista, ammattinimikkeen käytön kieltämistä, kirjallista varoitusta sekä oikeuksien palauttamista, samoin kuin palauttamista koskevien päätösten oikaisuvaatimuksia. Lautakunnan käsittelemien asioiden määrä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Vuonna 2021 lautakunta teki 230 päätöstä (214 päätöstä v. 2020). Oikeuden rajoittamista tai poistamista koskevia päätöksiä (turvaamistoimenpiteitä) oli 143 (94 oikeuksien menettämispäätöstä ja 49 rajoituspäätöstä). Lautakunta poisti kokonaan ammatinharjoittamisoikeuden tai kielsi ammattinimikkeen käytön muutama viime vuoteen verrattuna hieman harvemmin. Turvaamistoimenpiteen syitä olivat ammattihenkilön päihdeongelma, muut terveydentilaan liittyvät asiat, ammattitaidon puutteet tai muusta syystä johtuva epäasianmukainen toiminta.

Lautakunta ratkaisi kuusi laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön (sosiaalityöntekijä ja sosionomi) ammatinharjoittamisasiaa, mikä on puolet edellisvuodesta. Lisäksi merkittävä osa lautakunnassa käsitellyistä lähihoitajien valvonta-asioista koski lähihoitajia, jotka ovat sekä terveyden- että sosiaalihuollon ammattihenkilöitä. Muut lautakunnan päätökset koskivat terveydenhuollon ammattihenkilöitä.

Rajoittamalla tai poistamalla ammatinharjoittamisoikeus on voitu ennaltaehkäistä lukuisien asiakkaiden ja potilaiden hoidon vaarantumisen riski silloin, kun se on ollut asiakas- ja potilas-turvallisuuden vuoksi perusteltua. Vuonna 2021 valvontalautakunta teki 69 päätöstä, joissa ammattihenkilö haki oikeuksiaan takaisin. Hakemusten määrä kasvoi edellisvuodesta. Näistä 20 hakijalle oikeudet voitiin palauttaa kokonaan tai osittain, mikä puolestaan on hieman vähemmän kuin muutaman viime vuoden aikana.

Ammattihenkilöiden omasta pyynnöstä tehtyjen ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamista tai poistoa taikka ammatinimikkeen käytön kieltoa koskevia päätöksiä ei ratkaista valvontalautakunnassa, mutta ne liittyvät aiheeltaan kiinteästi valvontalautakuntaan. Ammattihenkilöiden oman pyynnön perusteella tehtävien päätösten määrä kasvoi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna (29 henkilöä 2020, 46 henkilöä 2021). Muiden ammattiryhmien määrä pysyi lähes samana, mutta lähihoitajien määrä hakijoissa lisääntyi huomattavasti (9 henkilöä 2020, 24 henkilöä 2021).

Kuvio 11: Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunnan päätökset ammattiryhmittäin 2019–2021

5.2 Asiakas- ja toisiolain mukainen ohjaus ja valvonta

Valviran tehtävänä on valvoa ja edistää asiakastietolain mukaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien, asiakastietojen välityspalvelujen, Kanta-palvelujen sekä hyvinvointisovellusten vaatimustenmukaisuutta. Lisäksi Valviralla on velvoite ylläpitää julkista rekisteriä hyväksytysti käyttöön saatetuista tietojärjestelmistä. Vuoden 2021 lopussa rekisteröitynä oli 370 tietojärjestelmää, joita koskevia rekisteri-ilmoituksia Valvira vastaanotti vuoden 2021 aikana 114 kappaletta. Asiakastietolakiin perustuvia tietojärjestelmien poikkeamailmoituksia Valvira vastaanotti vuoden 2021 aikana 41 kappaletta. Asiakastietolakiin perustuvia valvontoja aloitettiin 34 kappaletta.

Valvira päätti Psykoterapiakeskus Vastaamo Oy:tä koskevan valvonnan toukokuussa 2021. Kokonaisuudessaan tietomurtoon liittyvä valvonta ja myös siihen liittyvä kansainvälisenkin median kiinnostus oli poikkeuksellinen. Valvira teki vuoden 2021 aikana kyselyn B-luokan tietojärjestelmätoimittajille. Sen perusteella Valviran tietojärjestelmärekisteriä on päivitetty ja saatu tietoa eri tietojärjestelmien käytön laajuudesta. Lisäksi Kyberturvallisuuskeskuksen tekemän verkkoliikenteen skannauksen perusteella on saatu valvonnan tueksi tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntarjoajien tietoverkkoja koskevista haavoittuvuuksista. Asiakastietolain mukaisesta valvonnasta on tehty alustava valvontasuunnitelma, jonka perusteella jatkossa kehitetään muun muassa tietojärjestelmiin kohdistuvaa tarkastus- ja valvontatoimintaa.

Uusi asiakastietolaki tuli voimaan 1.11.2021. Se asetti muun muassa Valviran tietojärjestelmärekisteriin merkittävälle tiedolle aiempaa tarkempia vaatimuksia. Lisäksi THL julkaisi uutta asiakastietolakia tarkentavat määräykset. Nämä tukevat valvontaa ja mahdollistavat tehokkaan puuttumisen merkittäviin poikkeamiin olennaisten vaatimuksien toteutumisessa.

Valvira vastaanottaa lisäksi NIS-direktiivin (EU:n verkko- ja tietoturvadirektiivi) perusteella ilmoituksia sosiaali- ja terveydenhuollon tietoturvauhkista ja loukkauksista.

Valviran tehtävänä on valvoa ja edistää sitä, että sosiaali- ja terveystietojen toisiokäyttöympäristöt täyttävät tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat vaatimukset. Valviran tehtävänä on ylläpitää julkista rekisteriä vaatimukset täyttävistä käyttöympäristöistä. Vuoden 2021 aikana Valvira on jatkanut toisiokäyttöympäristöjen rekisterin valmistelun ja valvonnan edellyttämiä toimenpiteitä.

5.3 Varhaiskasvatuksen ohjaus ja valvonta

Valvira antoi alkuvuodesta 2021 ensimmäisen yksityisen varhaiskasvatuksen omavalvontamääräyksen. Yhdessä avien kanssa järjestettiin neljä omavalvontasuunnitelman laadintaa koskevaa tilaisuutta yksityisille palveluntuottajille ja palvelujen järjestämisestä vastaaville kunnille.

Valvira jatkoi yhdessä avien kanssa yhteisen valvontaohjelman mukaista suunnitelmallista kunnallisten päiväkotien valvontaa. Valvonnassa tarkasteltiin valtioneuvoston asetuksessa määriteltyä päiväkodin lasten ja henkilöstön määrän välistä suhdelukua sekä varhaiskasvatuslaissa säädettyä lapsiryhmien enimmäiskokoja. Valvonnasta saadut tulokset olivat pääsääntöisesti hyviä.

Valvira kutsui myös ensimmäiset viisi varhaiskasvatuksen pysyvää asiantuntijaa, joiden toimikausi kestää 2021–2024.

5.4 Alkoholilupahallinto ja -valvonta

Valviran tehtäviin kuuluu alkoholielinkeinon lupien myöntäminen, toimijoiden valvonta ja avien ohjaaminen. Valvira myöntää alkoholijuomien ja väkiviinan valmistus- ja tukkumyyn-tiluvat, käyttöluvut sekä väkiviinan maahantuontiluvat. Valvira vastaanottaa ilmoitukset ravintoloiden, kauppojen ja teollisen käytön maahantuonnista, Suomen ja ulkomaiden välillä kulkevien laivojen ja lentokoneiden anniskelusta ja vähittäismyynnistä sekä lievästi denaturoidun etanolin myynnistä. Lisäksi Valvira vastaanottaa elintarvikelain mukaiset elintarvikehuoneistoilmoitukset alkoholijuomien valmistus- ja varastopaikoista. Valvira valvoo luonnonmukaisesti tuotettujen (luomu) alkoholijuomien valmistusta, valmistut-tamista, varastointia, kaupan pitämistä ja tukkukauppaa. Valvira myös ohjaa ja valvoo alkoholijuomien valmistajien ja maahantuojien ensi- ja omavalvontaa ja vastaa alkoholin tuotevalvonnasta, kuten koostumuksen ja pakkausmerkintöjen valvonnasta.

Valvira käsitteli yhteensä 643 alkoholiin liittyvää lupa- ja ilmoitusasiaa. Asioiden määrä laski 23 % edellisvuoteen verrattuna. Eniten vähenivät käyttölupa-asiat. Alkoholijuomien valmistuksen luvanhaltijoiden määrä oli edelleen kasvussa, tukkumyyjien määrä sen sijaan laski hieman. Uudet valmistusluvut myönnettiin pienpanimotoimintaan (12), hedelmä-viinin tai -siiderin valmistukseen (1) ja tislattujen alkoholijuomien valmistukseen (2). Alkoholijuomien ja väkiviinan valmistusluvanhaltijoita oli vuoden lopussa 198, tukkumyyn-tiluvanhaltijoita 342 ja käyttöluvanhaltijoita 1 563. Alkoholilain mukaisen ilmoituksen anniskelusta ja vähittäismyynnistä ulkomaan liikenteen aluksessa on tehnyt kuusi lentoyh-tiötä ja kuusi laivayhtiötä (16 alusta). Valviran luomuvalvontajärjestelmään kuului vuoden lopussa 30 valmistajaa ja 141 tukkumyyjää.

Covid-19 -pandemia vaikutti alkoholielinkeinon tarkastuksiin myös vuonna 2021. Suunni-telman mukaiset tarkastukset jouduttiin maaliskuussa pandemian vuoksi keskeyttämään. Fyysisiä tarkastuksia pystyttiin jatkamaan kesälomakauden jälkeen syyskuussa. Fyysisten

tarkastusten sijaan erityisesti tukkumyyntiluvanhaltijoiden tarkastuksia tehtiin myös etätarkastuksina. Valvira teki vuoden 2021 aikana yhteensä 172 tarkastusta, näistä 46 oli valvontatarkastuksia, 26 hyväksymistarkastuksia, 73 luomutarkastuksia, 10 näytteenottotarkastuksia ja 17 muita tarkastuksia. Valvontatarkastuksista ja hyväksymistarkastuksista pääosa tehtiin fyysisinä tarkastuksina, kun taas luomutarkastuksista yli puolet tehtiin etätarkastuksina. Tarkastuksista 91 kohdistui alkoholijuomien tai väkiviinan valmistustoimintaan, 77 alkoholijuomien tukkumyyntitoimintaan ja neljä käyttöön. Tarkastuskohteiden kattavuus nousi merkittävästi aikaisempien vuosien tasolta ollen noin 24 % alkoholielinkeinon (valmistus- ja tukkumyyntiluvanhaltijat) harjoittajista.

Laadun valvontaa näytteitä tutkimalla

Alkoholin tuotevalvonnassa valvotaan alkoholijuomien laatua. Myynnissä oli noin 38 090 alkoholijuomanimikettä, joista uusia Valviran rekisteriin ilmoitettuja tuotteita oli yli 11 000. Markkinavalvontanäytteitä otettiin 48 tuotteesta vuonna 2021. Näytteistä tutkittiin muun muassa alkoholipitoisuus, tehtiin tuoteryhmäkohtaisia analyysejä sekä analysoitiin kasvinsuojeluainejäämiä. Kasvinsuojeluainejäämät analysoitiin yhteensä 21 alkoholijuomasta, sisältäen 16 viiniä (mukaan lukien luomuviinit), kaksi olutta, kaksi siideriä ja yksi muu viini. Yhtä näytettä kohden selvitettiin noin 350 kasvinsuojeluaineen jäämät. Luomutuotteissa ei jäämäpitoisuuksia havaittu, viidessä tavanomaisesti tuotetussa näytteessä havaittiin kasvinsuojeluainejäämiä, mutta ei raja-arvoja ylittäviä määriä. Kahdeksassa tutkitussa juomassa havaittiin poikkeamia pakkausmerkinnöissä, kahden juoman osalta alkoholipitoisuus ei täyttänyt vähittäismyynnin 5,5 tilavuusprosenttirajaa. Valvira sai seitsemän ilmoitusta luvanhaltijoilta omavalvonnan perusteella tehdyistä alkoholien takaisinvedoista markkinoilta.

Alkoholijuomien valmistajat ja tukkumyyjät toimittavat Valviran alkoholilain mukaista valvontaa varten tietoa valmistamistaan ja toimittamistaan tuotteista. Toimitustietoja käytetään alkoholilain mukaisen toiminnan valvonnassa ja niiden pohjalta julkaistaan Valviran verkkosivuilla kuukausittain kaksi tilastoa, alkoholijuomien myyntitilasto ja jakelutiet-tilasto. Alkoholijuomien myyntitilasto ja jakelutiet-tilasto sisältävät alkoholijuomien valmistus- ja tukkumyyntiluvan haltijoiden myynnit ravintoloille ja vähittäismyyntiin. Tilastoissa ei huomioida näiden kahden myyntitavan välisiä myyntejä. Valviran julkaisema alkoholimyyntitilasto on alkoholin tilastoidun kulutuksen osuus kokonaistilastossa. Vuoden 2021 tilastoitu kulutus oli ennakkolaskelmien mukaan 537 miljoonaa litraa ja sataprosenttisina litroina laskettuna 37,5 miljoonaa litraa. Verrattuna vuoden 2020 tilastoon, tilastoitu kulutus laski noin kaksi prosenttia. Alkoholijuomia valmistettiin Suomessa lähes 528 miljoonaa litraa vuonna 2021, valmistusmäärä laski edellisestä vuodesta puoli prosenttia.

Valvira raportoi vuosittain EU:n komissiolle alkoholiyhtiö Alkon toiminnasta. Raportissa informoidaan komissiota Suomen alkoholioloista sekä Alkon roolista. Alkoholilaissa säädetään niistä velvoitteista, jotka varmistavat yhtiön toiminnan syrjimättömyyden ja läpinäkyvyyden.

Vuonna 2021 komissiolle toimitettiin poikkeuksellisesti sekä vuoden 2019 että vuoden 2020 raportit. Molemmat raportit käsittelivät alkoholitoimintaympäristön muutoksia tarkasteltavana vuotena ja niiden vaikutuksia Alkon toimintaan sekä Alkoon liittyviä vireillä olleita valvonta-asioita Valvirassa ja Kilpailu- ja kuluttajavirastossa. Alkoholiyhtiön päätöksiin liittyviä oikaisuvaatimuksia ei vuosina 2019 ja 2020 ollut Valvirassa vireillä. Vuonna 2020 Valvira antoi päätöksen Alkon Etiketti-lehden pruuvitilaisuuksien järjestämistä koskevassa asiassa. Valvira totesi Alkon toimineen alkoholilain vähittäismyyntisäännösten vastaisesti ja määräsi alkoholilain mukaisena seuraamuksena seuraamusmaksun.

Ruokavirastolla on luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain mukaan velvoite suunnitella, ohjata ja kehittää luomuvalvontaa valtakunnallisesti. Osana tätä toimintaa Ruokavirasto auditoi Valviran luomulain mukaan suorittamaa valvontaa ja valvonnan toimeenpanoa vuosina 2019 ja 2020. Auditoinnista saadun palautteen perusteella Valvira panosti kertomusvuoden aikana luomuvalvontaan ja erityisesti tukkumyyjien luomutarkastuksiin.

Palvelun parantamiseksi Valvira selvitti vuonna 2021 alkoholijuomien tukku-, valmistus- ja käyttöluvanhaltijoiden näkemyksiä siitä, miten alkoholielinkeinoryhmän toiminta oli edellisenä vuonna onnistunut ja missä asioissa luvanhaltijat näkivät kehitettävää. Kyselyyn vastanneet luvanhaltijat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä Valviran toimintaan. Asteikolla 1–5 arvioitavina osa-alueina olivat lupa- ja muutoshakemusten prosessi ja käsittely (vastausten keskiarvo 3,7), raportointi (keskiarvo 4,1) ja sähköinen asiointi (keskiarvo 3,8), ohjeistus (keskiarvo 3,6) sekä ja virkamiesten tavoitettavuus ja asiantuntemus (keskiarvo 4,2). Palautteissa esitettiin toive pelkästään alkoholiasioihin keskittyvästä uutiskirjeestä. Tämä toive huomioitiin lähettämällä valmistus- ja tukkumyyntiluvanhaltijoille vuoden 2021 aikana kaksi ajankohtaiskatsausta.

Alkoholiluvat, lupahallinto	2019	2020	2021
Uudet luvat	179	157	132
- valmistusluvut	22	21	17
- tukkumyyntiluvat	48	36	21
- maahantuontiluvat	0	0	1
- käyttöluvut	109	90	91
Lupamuutokset	447	388	239
- valmistuslupan muutokset	77	57	64
- tukkumyyntiluvan muutokset	137	75	37
- maahantuontiluvan muutokset	4	6	0
- käyttöluvan muutokset	229	250	138
Luvan peruutukset	138	116	89
- valmistuslupia peruutettu	7	8	9
- tukkumyyntilupia peruutettu	29	29	16
- käyttölupia peruutettu	102	78	64
Elintarvikehuoneiston ilmoitusta vastaanotettu (uudet valmistus- ja varastopaikat)	61	98	93
Luonnonmukaisen tuotannon järjestelmään rekisteröidyt luvanhaltijat	21	33	12
Maahantuonti-ilmoitukset	32	24	24
Lievästi denaturoidun etanolin myynti-ilmoitukset	3	8	5
Ulkomaan liikennettä koskevat ilmoitukset (laivat ja lentokoneet) - uudet ja muutokset	3	0	3

Taulukko 9: Alkoholiluvat 2019–2021

Luvanhaltijoiden valvonta ja tuotevalvonta	2019	2020	2021
Verohallinnolle annetut lausunnot	79	79	69
Muille viranomaisille annetut lausunnot	5	7	3
Tarkastusten määrä	114	79	172
Tarkastuksella tehdyt ohjaavat toimenpiteet	19	18	49
Tarkastuksella annetut kehotukset epäkohtien poistamiseksi	26	1	1
Havaitut epäkohdat suhteessa tarkastuksiin	23 %	1 %	1 %
Alkoholilain mukaisten tarkastuskohteiden määrä (yhteensä valmistus, tukku ja käyttö)	2 126	2 374	2 116
Elintarvikelain mukaisten tarkastuskohteiden määrä (valmistuspaikat, tukkumyyjien varastot)	542	530	540
Tarkastuksia suhteessa tarkastuskohteisiin	5 %	3 %	24 %
Toimitettujen tuotteiden määrä	37 123	36 433	38 090
Uusien tuotteiden määrä	13 373	11 125	11 940
Markkinavalvontanäytteet	39	80	48
Tuotteessa havaitut rikkomukset ja puutteellisuudet	3	6	10
Puutteellisuuksien osuus	8 %	8 %	21 %
Vastaanotettuja RASFF-ilmoituksia (Rapid Alert System for Food and Feed)/ilmoitus valmistajille tai maahantuojille	11/0	7/2	7/1
Vastaanotettuja OFIS-ilmoituksia (Organic Farming Information System)/ ilmoitus valmistajille tai maahantuojille (luomutuotteet)	7/1	0	0

Taulukko 10: Alkoholiluvanhaltijoiden valvonta ja tuotevalvonta 2019–2021

5.5 Alkoholihallinnon ohjaus ja alkoholimarkkinoinnin valvonta

Valviran tehtäviin kuuluvat avien lupahallinnon ja valvonnan ohjaus ja kehittäminen, alkoholihallinnon tieto- ja viestintäpalveluiden tuottaminen sekä alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun valvonta koko maassa. Ohjaus- ja kehittämistoiminnan keskeinen tavoite on alkoholilain täytäntöönpanon yhdenmukainen soveltaminen. Anniskelu- ja vähittäismyyntiasioiden ohjauksen lisäksi Valvira valvoo alkoholijuomien valtakunnallista markkinointia.

Alkoholihallinnon toimintaan vaikutti vuonna 2021 voimakkaasti vallitseva koronavirusepidemia. Ravintolatoimintaan vaikuttivat voimakkaasti lähes koko vuoden ajan rajoitukset, jotka koskivat anniskelutoimintaa ja aukioloaikoja. Monet ravintola-alan toimijat pyrkivät kehittämään toimintaansa uusia liikeideoita ja myyntijärjestelyitä, jotka aiheuttivat ohjaus- ja valvontatarvetta. Vaikka tartuntatautilain mukainen valvonta ja ohjaus ei kuulu välittömästi Valviran tehtäviin, Valviran koordinoima alkoholihallinnon yhteistyöryhmä toimi avien välisenä foorumina tiedon jakamisessa ja linjauksista sopimisessa. Linjattavia asioita oli paljon, ja sen vuoksi yhteistyöryhmä kokoontui poikkeuksellisen usein. Myös alkoholihallinnon verkkopalvelu Alpossa julkaistiin tietoa sekä tartuntatautilain että alkoholilain mukaisista koronavirusepidemiaan liittyvistä linjauksista.

Perinteistä alkoholihallinnon työkokousta ei pystytty järjestämään koronarajoitusten vuoksi. Sen sijaan koko alkoholihallinnon henkilöstölle pidettiin useita infotilaisuuksia, joissa käytiin läpi ajan-kohtaisia asioita.

Vuosille 2019–2024 laaditun alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman toimeenpano jatkui vuonna 2021. Valvontaohjelmassa on määritelty alkoholihallinnon tavoitteet ja strategiset painopisteet, joilla ohjataan alueellisen alkoholihallinnon resurssien käyttöä ja selvennetään alkoholilain toimeenpanoon liittyvien eri toimijoiden rooleja ja vuorovaikutusta.

Vähittäismyynnissä ja anniskelussa Valvira teki laajaa ja säännöllistä viranomais- ja sidosryhmäyhteistyötä. Vuoden 2021 aikana Valvira osallistui eri viranomaisten muodostamaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan tilannekuvan toimituskuntatyöskentelyyn ja vastasi osaltaan Harmaa talous & talousrikollisuus -verkkosivuston sisällöstä. Valvira oli myös yhtenä viranomaistahona kehittämässä viranomaisten välistä tiedonkulkua viranomaistiedon koordinoitiryhmässä. Lisäksi Valviran asiantuntijat tapasivat säännöllisesti ravintola-alan sekä vähittäiskaupan etujärjestöjä ja alojen elinkeinotoimijoita MaRa:n anniskeluasioiden yhteistyöryhmässä sekä Päivittäistavara-kauppa PTY ry:n kaupan alkoholiasioiden neuvotteluryhmässä. Valvira osallistui niin ikään THL:n koordinoimaan ehkäisevän päihdetyön Pakka-kehittäjäverkoston toimintaan. Sidosryhmäyhteistyön tarkoitus on kehittää viranomaisten ja toimijoiden yhteisymmärrystä ja yhteistyötä.

Kirjallisessa muodossa annetun ohjauksen määrä alkoholin anniskelu- ja vähittäismyyntiasioissa vuonna 2021 väheni hieman verrattuna kahteen aiempaan vuoteen. Tätä selittää osaltaan se, että ravintola-alan mielenkiinto yleisesti kohdistui koronarajoituksiin ja että tartuntatautilain rajoitusten ohjaus kuuluu aveille.

Alkoholihallinnon lausunnot/vastaukset	2019	2020	2021
Lausunnot/vastaukset muiden viranomaisten (ml. avit) tiedusteluihin	166	188	202
Lausunnot/vastaukset elinkeinonharjoittajien, oppilaitosten ja yksityishenkilöiden tiedusteluihin	461	320	270
Yhteensä	627	508	472

Taulukko 11: Vastaukset alkoholitiedusteluihin 2019–2021

Markkinointiasioissa kirjallisen ohjauksen määrä väheni edellisvuodesta alkoholielinkeinoimintaan kohdistuneiden koronarajoitusten vuoksi. Koska rajoitukset kohdistuivat erityisesti anniskelutoimintaan, vähittäismyyntin osuus ohjauksessa kasvoi. Myös alkoholittomien tuotteiden suosion kasvu näkyi kyselyissä tänäkin vuonna.

Vuosina 2019 ja 2020 toteutetun alkoholimarkkinoinnin valvontaprojektin tuloksia esiteltiin elinkeinon harjoittajille ja sidosryhmille alkuvuodesta. Projektin tulosten mukaan väkevien alkoholijuomien markkinointi oli usein lainvastaista, kun taas mietojen alkoholijuomien markkinoinnissa valmistajat ja tukkumyyjät noudattivat lakia pääsääntöisesti hyvin.

Loppuvuodesta 2021 aloitettiin myös alkoholijuomien markkinointiohjeen kokonaispäivitys. Päivityksen tarkoituksena on huomioida ohjeissa valvontaprojektin tulokset sekä aveilta ja sidosryhmiltä kerätty palaute. Päivitettyyn ohjeeseen lisätään myös ohjeistusta muun muassa alkoholittomista tuotteista ja yksityismaistelutilaisuuksista, joita markkinoidaan selkeästi aikaisempaa enemmän.

Alkoholimarkkinointiasiat	2019	2020	2021
Kieltopäätökset	0	0	0
Ohjeet	0	0	0
Muut päätökset	0	5	0
Ohjaavat suoritteet	211	209	137
Yhteensä	211	214	137

Taulukko 12: Valvirassa käsitellyt alkoholimarkkinointiasiat 2019–2021

5.6 Tupakkalain mukainen ohjaus ja valvonta

Vuonna 2021 Valvira jatkoi vuosille 2020–2024 laaditun valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman jalkauttamista huomioiden erityisesti valvontaohjelmassa nimetyt painopisteet. Uutena työkaluna ohjauksessa otettiin käyttöön entistä laajemmin tupakkalakiaiheiset koulutusvideot ympäristöterveydenhuollon ekstranet- palvelussa. Valviran asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti STM:n työhön tupakkalain muutoksen valmistelussa alkuvuodesta. Loppuvuodesta varauduttiin erityisesti tupakkalain muutoksen toimeenpanoon ennakoimalla ohje- ja lomakepäivityksiä sekä viestinnän eri toimenpiteitä. Pitkään jatkuneen vaikean epidemiatilanteen vuoksi laadittiin kenttävalvontaa tekeville kuntien tarkastajille tueksi etätarkastusten pelisäännöt tupakkalain mukaisiin tarkastuksiin. SUP-direktiivin (direktiivi eräiden muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä) mukanaan tuomista tupakkatuotteiden pakkausmerkintävaatimuksista viestittiin Valviran verkkosivuilla.

Tuotevalvonnassa esille voidaan nostaa sähkösavukkeisiin ja nikotiininesteisiin liittyvä CASP 2021 -projekti (Coordinated Activities on the Safety of Products), johon Valvira toimitti tuotenäytteitä. Projektin ohessa selvitettiin markkinoilla olevien sähkösavukelaitteiden ja nikotiininesteiden määrää, joiden tuoteilmoitusmaksuissa on puutteita. Toinen vuoden 2021 projekteista liittyi mentolin kieltoon lisäaineena, joka edistää nikotiinin imeytymistä tai savun hengittämistä keuhkoihin. Osana projektia Tullilaboratorioon toimitettiin tutkittavaksi näytteitä sekä nikotiininesteistä että tupakkatuotteista. Lisäksi tuotevalvonnan työkalujen ja toimintatapaohjeiden kehitystyö jatkui. Valvira vastaanotti vuonna 2021 yhteensä 1 553 uutta tuoteilmoitusta ja 453 kappaletta vuosittain tehtävää myyntimääräilmoitusta.

Tupakkalain alaisten tuotteiden markkinoinnissa vuonna 2021 keskustelua herättivät erityisesti uuden tyyppiset sähkösavukkeiden ja -nesteiden pop up -myyntipisteet, joita ilmestyi pääkaupunkiseudulle. Lisäksi tupakattomien nikotiinipussien markkinointi lisääntyi vuoden aikana huomattavasti. Tästä valmisteltiin ohjauskirje markkinointia toteuttaville tahoille sekä järjestettiin koulutusta.

Valvira osallistui aktiivisesti EU-jäsenmaiden väliseen yhteistyöhön (muun muassa Euroopan komission asiantuntijaryhmän kokoukset sekä niiden alaryhmät) sisältäen Joint Action 2 (JACT2) -projektin käynnistämisen valmisteluun osallistumisen. Merkittäviä puheenvuoroja pidettiin esimerkiksi WHO:n mentolia käsitelleessä webinaarissa ja SRNT-E (European Chapter of the Society for Research on Nicotine and Tobacco) symposium -konferenssissa syyskuussa. Valvira oli tiiviisti mukana myös kansallisen tason viranomaisyhteistyössä muun muassa markkinavalvontaviranomaisten kanssa, ympäristöministeriön ja Tukesin kanssa SUP-direktiivin implementoinnista sekä valtiovarainministeriön kanssa tupakkaverolain muutoksista.

Tupakkamarkkinointiasiat	2019	2020	2021
Kieltopäätökset	0	0	0
Muut päätökset	1	1	0
Ohjaavat kirjeet	59	44	36
Yhteensä	60	45	36

Taulukko 13: Valvirassa päätetyt tupakkamarkkinointiasiat 2019–2021

Tupakkalain alaisten tuotteiden tuoteilmoitukset	2019	2020	2021
Tupakka	149	88	115
Sähkösavuke	2 490	713	1 438
Myyntimääräilmoitukset (tupakka ja sähkösavuke)	411	419	453
Yhteensä	3 050	1 220	2 006

Taulukko 14: Tupakkalain mukaiset tuoteilmoitukset (muun muassa tuoteominaisuudet, ainesosat, haitta-aineet, myyntimäärät) 2019–2021

5.7 Terveydensuojelulain mukainen ohjaus, lupahallinto ja valvonta

Toisen pandemiavuoden aikana terveydensuojelun ohjaus ei enää juurikaan häiriintynyt koronapandemian vuoksi. Laajemmin pandemia kuitenkin vielä kosketti toimialaa, kun kunnan ympäristöterveydenhuollolle asetettiin uusia tehtäviä tartuntatautilain muutoksessa keväällä 2021. Valvira järjesti yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön, maa- ja metsätalousministeriön (MMM), avien ja Ruokaviraston kanssa keväällä valtakunnallisen koulutuspäivän kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköille tartuntatautilain mukaisten tehtävien toteuttamisesta. Myöhemmin ohjaustehtävä keskitettiin aseille. Sen jälkeenkin Valvira on osallistunut yhteen viranomaisten tartuntatautilain soveltamisen koordinoitua koskevaan työryhmään.

Valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjelman eräänä painopisteenä on elinympäristöterveyden edistäminen ja yhteistyö. Vuoden aikana laadittiin kuntien terveydensuojeluviranomaisille ohjeistus liikennehankkeiden elinympäristövaikutusten arviointiin elinympäristötyön tukemiseksi.

Asumisterveydessä Valvira tiukensi asbestikuitujen mittausepävarmuuden tulkintaa. Tämä uusi linjaus vietiin valtakunnallisesti läpi sekä laboratorioille että viranomaisille. Yhteistyössä Työterveyslaitoksen (TTL) kanssa Valvira tarkensi teollisten mineraalikuitujen näytteenottoon ja määritykseen liittyviä yksityiskohtia. Valvira osallistui viranomaisyhteistyöhön radonin terveyshaittojen vähentämiseksi Suomessa.

STM asetti juomavesidirektiivin täytäntöönpanemiseksi ohjausryhmän ja viisi eri sidosryhmien jäsenistä koostuvaa alatyöryhmää. Valviran edustajia oli kaikissa työryhmissä, ja Valvira osallistui myös sihteeristön toimintaan. Direktiivin täytäntöönpano on edellyttänyt myös tietojärjestelmien kehitystyötä. Valvira kokosi ministeriön käyttöön vedenjakelualueiden aluepaikkatietoja, jotta vedenkäyttäjillä olisi mahdollisuus saada direktiivin edellyttämällä tavalla talousveden laatutietoja vuodesta 2023 alkaen.

Valvira oli mukana vesihuoltopoolissa, joka lähetti tilannekyselyjä vesilaitosyhdistyksen jäsenlaitoksille, kirjoitti ohjeita ja tiedotti vesihuoltolaitoksille ajankohtaisista asioista. Vesihuoltopoolin hankkeessa laadittiin luonnoksia uusista toimintakorttimalleista vesihuoltolaitosten varautumissuunnitelmiin. MMM julkaisi Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman, jonka laatimisessa Valvira oli mukana. Ohjelman toimenpidesuunnitelma on vielä työn alla. Valvira jatkaa ohjausryhmissä, jotka koskevat korroosiotutkimushanketta ja E.coli PCR -tutkimushanketta.

Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon valmiusharjoitus ja Vati

Valvira ja Ruokavirasto järjestivät valtakunnallisen YMPPI21-valmiusharjoituksen elokuussa 2021 yhteistyössä STM:n, MMM:n, avien, THL:n, TTL:n ja Pelastusopiston kanssa. YMPPI21-harjoitus oli suunnattu Suomen kaikille ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköille (62 kpl), joista lähes kaikki osallistuivat harjoitukseen. Harjoituksen aiheena oli tieliikenneonnettomuus, jossa osallisina olivat erityyppiset kemikaalikuljetukset. Harjoituksen tarkoituksena oli testata valvontayksiköiden valmiutta toimia yllättävässä häiriötilanteessa. Harjoituspäivän lisäksi harjoitukseen kuuluivat oleellisena osana etäyhteyksillä järjestetyt tilaisuudet – koulutustilaisuus ennakkoon (osallistujia yli 400) ja palautetilaisuus (osallistujia noin 300). Itse harjoitus toteutettiin harjoitukseen räätälöidyn teknisen harjoitusalueen avulla. Se mahdollisti harjoituksen seuraamisen reaaliaikaisesti ja myös harjoituksen tarkemman analysoinnin jälkikäteen.

Ympäristöterveydenhuollon keskitetyn toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä Vatin ylläpito- ja kehitystyö oli monipuolista, ja siihen osallistui useita Valviran terveydensuojelun asiantuntijoita. Valvira osallistui esimerkiksi Vatin ylläpito- ja kehittämistyöryhmien kokouksiin. Kehittämistyöryhmässä esiteltiin Valviran aloitteesta muutoksia, joista virasto koulutti Kysy Vatista -tilaisuuksissa. Valvira oli mukana Vatin käyttöohjeen uudistustyössä. Valvira osallistui aktiivisesti Vatin tukipalvelun toimintaan.

Terveydensuojelun muu ohjaus

Valviran asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti STM:n työhön terveydensuojelulain muutoksen valmistelussa. Terveydensuojelulain muutokset koskivat ennen kaikkea valvonnan perusmaksua ja ilmoitusvelvollisten toimintojen tarkennuksia. Lakimuutos hyväksyttiin eduskunnassa loppuvuodesta 2021. Valvira ohjasi lainmuutoksen toimeenpanoa muun muassa laatimalla ohjauskirjeen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköille. Sen lisäksi Valvira järjesti aiheesta koulutuswebinaarin valvontayksiköille.

Valvira osallistui kahteen kauneudenhoitoalaa koskevaan eri virastojen väliseen yhteistyöryhmään. Näissä on laadittu kauneudenhoitoalan viranomaismuistio, jonka tarkoituksena on koota yhteen eri alojen lainsäädäntöä ja kuvata eri viranomaisten toimivaltuuksia. Lisäksi suunniteltiin kauneudenhoitoalan toimijoille tarkoitettua sähköistä oppimisympäristöä, jonka on tarkoitus valmistua vuoden 2022 kuluessa.

Keväällä 2021 Valvira ja THL järjestivät uimavesikoulutuksen valvontayksiköille ennen uimakauden alkua. Suositun koulutuksen asiantuntijaesitykset käsittelivät muun muassa uimarantojen haitallisia kasvilajeja ja eläimistöä. Lisäksi kerrattiin terveydensuojelulain mukaisen valvonnan vaatimuksia.

Viranomaisille tarkoitetut terveydensuojelulain mukaiset talousveden, uimaveden, uima-allasveden ja asumisterveyden tutkimukset on tehtävä hyväksytyssä laboratoriossa. Ennen laboratorion hyväksyntää Valvira tarkastaa, että laboratorio ja sen käyttämät menetelmät täyttävät lainsäädännön vaatimukset ja lausuu niistä luvan myöntäjälle. Näitä lausuntoja annettiin kahdeksan.

Vesityökortti

Valvira ylläpitää talous- ja allasvesihygienian osaamistestausjärjestelmää (OSTI), hyväksyy testaajiksi terveydensuojelulain mukaiset kelpoisuusehdot täyttävät hakijat ja pitää testaajista luettelo. Nämä hyväksytyt testaajat järjestävät testejä niille henkilöille, joiden työtehtävät voivat vaikuttaa joko vesilaitoksen jakaman talousveden tai uimahallin ja kylpylän allasveden laatuun ja joiden pitää osoittaa talous- tai allasvesihygieninen osaaminen suorittamalla Valviran ylläpitämä osaamistesti. Testin hyväksytysti suorittaneille Valvira myöntää vesityökortin.

Osaamistestaus	2019	2020	2021
Päätökset	3	11	3
Suoritetut osaamistestaukset	728	593	781
Osaamistestaukseen osallistuneet henkilöt	5 777	4 153	4 997
Myönnetyt vesityökortit*	5 470	3 966	4 750

*) Joka vuosi tehdään noin 75 uusintatilausta.

Taulukko 15: Osaamistestaus 2019–2021

5.8 Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta (Tukija)

Vuoden 2021 aikana jatkettiin Tukijan toiminnan muutosten suunnittelua ja valmistelua. Toimikunta osallistui kliinisten lääketutkimusten ennakkoarviointia koskevien muutosten toteuttamiseen osana Valviran Tukija-projektia. Projektiin sisältynyt lääketutkimusasetuksen kansallinen pilotti toteutettiin yhdessä Fimean kanssa. Pilotti päättyi lokakuussa. Pilotissa käsiteltiin kaikkiaan kuusi uutta kliinistä lääketutkimusta sekä kolme tutkimussuunnitelman muutosta. Vuoden aikana toimikunnan kokousten määrä vakiintui kahteen kokoukseen kuukaudessa.

Tukija antoi vuoden aikana yhteensä 39 lausuntoa uudesta kliinisestä lääketutkimuksesta. Lausunnoista seitsemän oli kielteisiä. Lausuntojen kokonaismäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Vuoden aikana käsiteltiin 114 tutkimussuunnitelman muutosta, ja annetuista lausunnoista yksi oli kielteinen. Myös muutoshakemusten määrä pysyi vakiintuneella tasolla. Tukija käsitteli muita lausuntopyyntöjä kaikkiaan 13, mutta ei yhtään alueellisen eettisen toimikunnan kielteistä lausuntoa. Tukija käsitteli kaikkiaan 144 ennakoilmoitusta uudesta kliinisestä lääketutkimuksesta. Vuoden aikana Tukija käsitteli kolme biopankin toimintasuunnitelman muutosta.

Edelliseen vuoteen verrattuna koronapandemiatilanne vaikutti Tukijan toimintaan vain vähäisesti. Toimikunta jatkoi vielä keväällä 2021 Covid-19 -tautiin liittyvien ennakoilmoitusten nopeutettua käsittelyä. Lisäksi toimikunta pystyi jonkin verran joustamaan koronaan liittyvien lausuntohakemusten käsittelyaikataulussa.

Koronapandemiasta huolimatta Tukija osallistui aktiivisesti lääketutkimusasetuksen täytäntöönpanoon EU-komission ja Euroopan lääkevirasto EMAn asiantuntijaryhmissä. Toimikunta edusti Suomea eurooppalaisten tutkimuseettisten toimikuntien verkoston (EUREC) toiminnassa. Edellisten lisäksi Tukija järjesti vuorollaan Pohjoismaiden kansallisten tutkimuseettisten toimikuntien sihteeristöjen vuosittaisen kokouksen toukokuussa.

Tukija järjesti marraskuussa neuvottelupäivän eettisten toimikuntien sihteereille. Sen lisäksi Tukijan ja alueellisten toimikuntien sihteerit kokoontuivat vuoden aikana yhteensä kahdeksan kertaa.

5.9 Adoptiolautakunta

Valviran yhteydessä toimii adoptiolautakunta, joka on riippumaton kansallinen asiantuntija-, lupa- ja valvontaviranomainen adoptioasioissa sekä Haagin kansainvälisen adoptiosopimuksen mukainen Suomen adoptiokeskusviranomainen. Valtioneuvosto asettaa adoptiolautakunnan viisivuotiskaudeksi. Nykyinen toimikausi on 1.7.2017–30.6.2022. Lautakunnan tehtävänä on seurata muun muassa adoptioasioiden kansallista ja kansainvälistä kehitystä ja tarvittaessa tehdä adoptioasioihin liittyviä aloitteita STM:lle.

Adoptiolautakunta myöntää luvat sekä kotimaiseen että kansainväliseen adoptioon. Lisäksi adoptiolautakunta myöntää toimiluvat kansainvälisen adoptiopalvelun antajille ja valvoo palvelun antajien toimintaa. Suomessa kansainvälisen adoptiopalvelun antajina toimivat Interpedia ry, Pelastakaa lapset ry ja Helsingin kaupungin adoptiopalvelu, joilla oli vuonna 2020 yhteensä 16 yhteistyölupaa kahdeksassa maassa. Helsingin kaupungin kansainvälinen adoptiopalvelu ei ota enää uusia asiakkaita, mutta huolehtii loppuun viireillä olevat hakemukset sekä aikaisempien asiakkaidensa jälkipalvelutyön. Palvelunantajien lakisääteisiin tehtäviin kuuluu adoption vahvistamisen jälkeen annettavan jälkipalvelun tehtäviä. Vuonna 2021 Valvira jakoi adoptiopalvelunantajille jälkipalvelun turvaamiseksi valtion budjetista myönnettyä rahoitusta yhteensä 94 500 euroa.

Kokoukset

Adoptiolautakunnassa kokoontuvat säännöllisesti täysistunto ja kansainvälisten asioiden jaosto sekä adoptiolupajaosto suppeassa ja laajassa kokoonpanossa. Täysistunto kokoontui vuoden 2021 aikana neljä kertaa. Kansainvälisten asioiden jaosto kokoontui 11 kertaa. Lupajaosto kokoontui 21 kertaa, joista 11 kertaa normaalissa kokoonpanossa ja kymmenen kertaa suppeassa kokoonpanossa.

Kansainvälinen toiminta ja pandemiatilanteen seuranta

Adoptiolautakunta kutsui koolle palvelunantajakokouksen viisi kertaa toimintavuoden aikana. Kokouksissa keskusteltiin palvelunantajien käytännön toimintaan ja kansainväliseen toimintaympäristöön liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä sekä annettiin palvelunantajille ohjeistusta. Suomalaisten palvelunantajien kautta toteutui enemmän hakumatkoja kuin muissa Pohjoismaissa samana vuonna. Covid-19 pandemian vaikutukset olivat kuitenkin kansainvälisesti kaikkia maita koskevia ja vaikutukset näkyivät erityisesti adoptioprosessien hidastumisena ja viranomaisten välisten kansainvälisten yhteistyötapaamisten vähentymisenä. Adoptiolautakunta jatkoi keskusviranomaistason tiedonvaihtoa pandemiatilanteessa ja tarjosi yhteistyötä Suomen adoptioyhteistyömaiden keskusviranomaisille. Loppuvuonna 2021 uudet virusmuunnokset lisäsivät jälleen huolta toiminnan ennakoitavuuden heikkenemisestä, minkä vuoksi pandemian vaikutusten seuranta on jatkettava.

Adoptiolautakunta seurasi Hollannista alkanutta eurooppalaista keskustelua kansainvälisten adoptioiden riskien hallinnasta, toiminnan valvonnan ongelmista ja vastaanottavien maiden oman toiminnan selvittämisen tarpeista. Aihetta käsiteltiin adoptiolautakunnan täysistunnossa sekä kansainvälisten asioiden jaostossa. Lisäksi aiheesta tuotettiin tietoa toiminnan yleisestä ohjauksesta vastaavalle STM:lle. Lautakunta osallistui Slaget efter tolv -radio-ohjelmassa aiheesta käytyyn keskusteluun ja Yhteiset Lapsemme ry:n järjestämään yleisökeskustelutilaisuuteen sekä antoi lehdistölle lausuntoja adoptio toiminnan valvonnasta vastaavana viranomaisena. Adoptiolautakunnan täysistunto osoitti STM:lle lausunnon, jossa tuotiin esille Suomen adoptio toiminnan erityispiirteitä, adoptoitujen, adoptio perheiden sekä eri adoptioviranomaisten taholta esille nousseita toiveita ja näkökulmia. Lausunto oli tarkoitettu Suomen adoptio toimintaa koskevan selvittämistarpeen harkintaan Euroopassa käytävän adoptiokriittisen keskustelun ja muissa maissa toiminnan valvonnassa esille nousseiden ongelmien vuoksi.

Adoptiolautakunta osallistui pohjoismaisten adoptiokeskusviranomaisten vuosittaiseen kokoukseen. Kansainväliset matkustusrajoitukset peruuttivat vuodelle suunniteltuja valvontamatkoja sekä kansainvälisiä adoptiokonferensseja ja -kokouksia. Lautakunta valmistautui Haagin kansainvälisen adoptiosopimuksen seurantaan tekevään Special Commission kokoukseen, joka kuitenkin siirtyi pandemian vuoksi vuodelle 2022. Adoptiolautakunnan puheenjohtaja osallistui webinaarimuotoisesti toteutettuun ICAR7 - kansainväliseen adoptiotutkimuskonferenssiin.

Muu toiminta

Adoptiolautakunta jatkoi valmistelua sähköiseen adoptiolupahakemusasiointiin siirtymiselle. Muutostyö siirtyi vuodelle 2022. Kansallisarkisto hyväksyi sähköiseen asiakirjasäilytykseen siirtymisen 1.7.2022 lukien.

Adoptiolupapäätökset	2019	2020	2021
Päätökset adoptioluvan hakijoille	167	161	192
Päätökset olosuhdemuutosilmoitusten perusteella	23	30	27
Yhteensä	190	191	219

Taulukko 16: Adoptiolupapäätökset

Palvelunantaja. Saapuneet lapset	2019	2020	2021
Interpedia	52	19	44
Pelastakaa lapset ry	12	6	25
Helsingin kaupungin adoptiopalvelu	3	2	1
Yhteensä	67	27	70

Taulukko 17: Saapuneet lapset

6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

- Henkilöstömäärä (htv)

174

Vuonna 2020 vastaava luku oli 163 htv (maksullinen toiminta 35 htv) ja 177 htv vuonna 2019 (maksullinen toiminta 39 htv).

- Sukupuolijakauma

mies 19,8
nainen 80,2

Valviran henkilötyövuosien (HTV) määrä oli 174. Määrä nousi edellisestä vuodesta. Vakinaisen henkilöstön määrä nousi 150:een. Henkilöstömäärän lisäys johtui virastolle myönnettyistä uusista lisäresursseista, joilla vahvistettiin ydinprosessien mukaista osaamista. Suurin osa virastossa työskentelevistä määräaikaista toimii vakinaisen henkilöstön sijaisina. Lisäksi jonkin verran määräaikaista resurssia käytettiin erityisesti ruuhkaantuneiden tehtävien purkamiseen. Määräaikaisten osuus kuitenkin väheni, mikä johtui osittain virastolle myönnettyistä uusista, vakituisista resursseista.

Valviran HTV-hinta vuonna 2021 oli 69 628 € (Tahti-raportti). Vuonna 2020 hinta oli 68 952 € ja 66 578 € vuonna 2019. Korkeakouluharjoittelijoita oli vuoden 2021 aikana 24. Valviran henkilöstön keski-ikä vuonna 2021 oli 46 vuotta (STM:n hallinnonalalla 46 vuotta). Yhdeksän henkilöä oli saavuttanut laskennallisen eläköitymisiän vuonna 2021. STM:n hallinnonalalle asettamissa tulostavoitteissa Valviran työyhteisön kehittämiskyselyn osaamista, oppimista ja uudistumista koskeva indeksi oli 3,49.

- Työtyytyväisyysindeksi

3,59

Työtyytyväisyysindeksi oli 3,5 vuonna 2020 ja 3,4 vuonna 2019.

- Eläkkeelle siirtymisen keski-ikä

67 vuotta

Vuonna 2020 vastaava luku oli 65 ja 66 vuonna 2019.

- Keski-ikä

2021   **45,9** vuotta

2020   **46,9** vuotta

2019   **47,0** vuotta

- Työkyvyttömyyseläke

0 %

0 % työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden osuus henkilöstöstä.
Luku oli 0 % vuonna 2020 ja 0,6 % 2019.

Valvira panostaa vuosittain merkittävästi henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Erityisesti vuoden 2021 aikana panostettiin henkilöstön hyvinvointiin ottamalla käyttöön uudistettu varhaisen tuen malli, tekemällä työpaikkaselvitys yhteistyössä työterveyshuollon kanssa sekä jatkamalla vuonna 2020 aloitettua esihenkilöiden valmennusohjelmaa erityisesti valmentavan johtamisen sekä tavoitejohtamisen teemoilla. Esihenkilöille ja koko viraston henkilöstölle järjestettiin myös koulutuksia vaativista asiakas- ja henkilöstötilanteista sekä kannustettiin omaehtoiseen opiskeluun ja eOppivan koulutustarjonnan hyödyntämiseen. Koulutuspäiviä oli 0,6 henkilöä kohden. Näiden lisäksi oli suuri määrä työssäoppimista ja erilaisia työaikana olleita etäseminaareja ja koulutuksia, joita ei raportoida erikseen.

Tavoitejohtamisessa Valvirassa otettiin käyttöön Osaava-järjestelmä. Uuden järjestelmän avulla viraston tulossopimustavoitteita sekä strategisia tavoitteita saatiin entistä tehokkaammin vietyä henkilöstön tavoite- ja kehityssuunnitelmiin.

Loppuvuodesta 2021 virastossa valmistauduttiin pandemian jälkeiseen työelämään työstämällä yhteistyössä henkilöstön ja johdon kanssa monipaikkaista työtä koskevat periaatteet. Niiden käyttöönotto jäi kuitenkin pandemiatilanteen jatkumisen myötä vielä toteuttamatta. Työtä jatketaan edelleen kevään 2022 aikana. Osana monipaikkaisuutta huomioidaan myös valtioneuvoston toimitilastilastointi- ja erityisesti Pasilan toimipaikan monitilaympäristön kehittäminen.

Tasavallan presidentti, Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari myönsi itsenäisyyspäivänä kolmelle erityisen ansioituneelle valviralaiselle kunniamerkit.

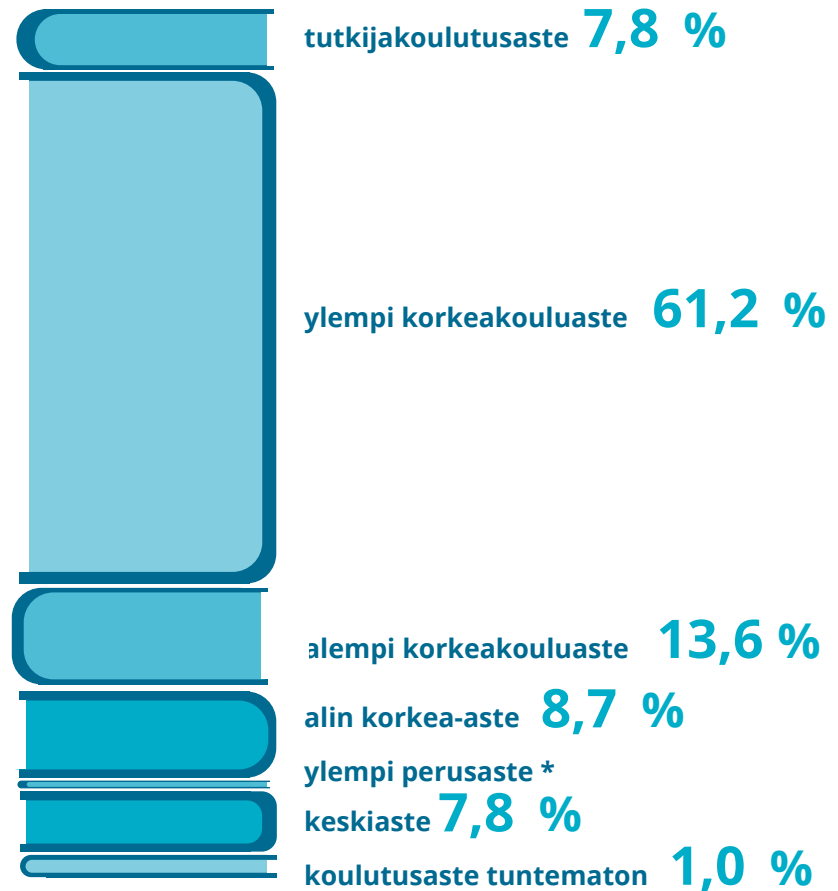
- Ikäjakama (% henkilöstöstä)

-24 vuotta	0,5 %
25-34 vuotta	23,0 %
35-44 vuotta	25,8 %
45-54 vuotta	19,2 %
55-64 vuotta	30,2 %
65- vuotta	1,0 %

- Sairauspoissaolo (pv/htv)

2021	5,4
2020	5,4
2019	6,9

- Koulutusaste (%)

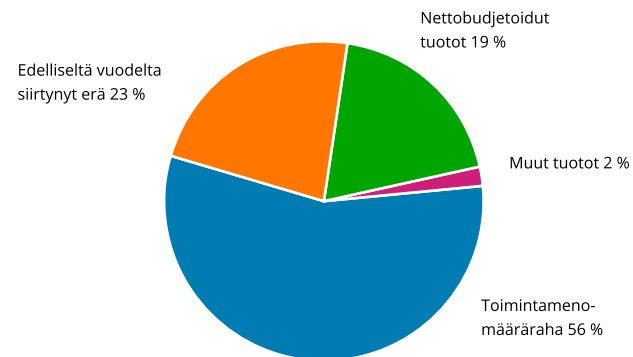

*) ko. vuodelta tietoja ei ole käytettävissä

7. Tilinpäätösanalyysi

7.1 Rahoituksen rakenne

Valvira on osittain nettobudjetoitu virasto. Valviran toimintamenomomentille kirjataan terveyden- ja sosiaalihuollon ammattihenkilöitä koskevista laillistamis- ja nimikesuojauspäätöksistä, tupakkalain mukaisista ilmoituksista, valtakunnallisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien lupatoiminnasta sekä valtakunnallisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan lausunnoista saatavat tulot. Viraston bruttobudjetoidut tulot kirjataan pääluokkaan 12. Niistä valtaosa on alkoholilupahallinnon ja -valvonnan tuloja.

Kuvio 12: Rahoituksen rakenne

7.2 Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2021 talousarviossa Valviralle myönnettiin yhteensä 14,331 milj. euroa, jonka lisäksi oli käytettävissä edelliseltä vuodelta siirtynyt 5,957 milj. euroa. Toiminnan kulut ilman investointimenoja olivat 17,016 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirtyi 8,339 milj. euroa. Siirtyvään määrärahaan sisältyy Allu 2.0 -hankkeeseen sidottua määrärahaa noin 900 000 euroa ja Soteri-hankkeeseen sidottua määrärahaa 500 000 euroa.

Siirtyvä määräraha kasvoi edellisestä vuodesta henkilöstömenoista ja koronapandemian johdosta aiheutuneista säästöistä. Viraston toimintamenoihin budjetoitujen lisävirkojen rekrytointiprosessit viivästyivät suunnitellusta, ja virkojen täyttämiseen päästiin vasta viiveellä, koska tehtävämäärittelyihin ja henkilöstörakenteen suunnitteluun käytettiin aikaa osana viraston toiminnan suunnittelua. Myös henkilöstön vaihtuvuus johti siihen, että uusien henkilöiden palkkakustannukset olivat poistuneita jonkin verran pienempiä.

Tuloarviomomentille 12.33.02 kertyi tuloja 1,883 milj. euroa. Tuloja kertyi 0,568 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020. Tulojen lisäys johtuu avien tilityksistä yksityisen terveyden- ja sosiaalihuollon vuosimaksuista. Vuonna 2020 näitä tilityksiä ei Valviralle tullut.

Toiminnan kulut (1 000 euroa)	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Muutos
Henkilöstömenot	11 629	11 236	12 083	847
Vuokrat	988	589	670	81
Palvelujen ostot	3 807	3 711	3 896	185
Muut menot	733	325	367	42
Investointimenot	596	1 235	462	-773
Yhteensä	17 753	17 096	17 478	382

Taulukko 19: Toimintamenot (momentti 33.02.05), kulurakenne vuosina 2019–2021

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Maksullisen toiminnan tuotot 6,779 milj. euroa kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 787 000 euroa. Tuottojen kasvu johtui pääosin avien tilityksistä yksityisen terveyden- ja sosiaalihuollon vuosimaksuista. Näiden tilitysten osuus oli 602 455 euroa. Näitä tilityksiä ei ollut vuonna 2020. Muut toiminnan tuotot kasvoivat lähes 530 000 euroa. Muut toiminnan tuotot koostuivat suurimmalta osin Valtava- ja Soteri -hankkeiden tuloista. Toiminnan kulut 17,065 milj. euroa kasvoivat edellisestä vuodesta 1,140 milj. eurolla. Muutos johtuu henkilöstökulujen noususta. Valmistus omaan käyttöön kasvoi noin 316 000 euroa. Valmistus omaan käyttöön on Allu- ja Soteri -hankkeiden oman työn osuus, joka on aktivoitu keskeneräiseen käyttöomaisuuteen. Tilikauden kuluja jäämä oli -10,318 milj. euroa.

7.4 Tase

Taseen loppusumma oli 7,675 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi vuoden 2020 tilinpäätöksestä 1,384 milj. euroa. Keskeneräisen käyttöomaisuuden määrä kasvoi 1,077 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Keskeneräinen käyttöomaisuus koostuu Allu- ja Soteri -tietojärjestelmistä. Käyttöomaisuus väheni poistojen ansiosta 551 686 euroa.

Myyntisaamisten määrä kasvoi 712 270 euroa. Muutos johtuu suurelta osin vuoden lopussa tehdyistä Soteri- ja Valtava -hankkeen laskuista.

8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valviran taloussäännön mukaan sisäisen valvonnan menettelyt kytkeytyvät viraston toimintaprosesseihin ja viraston työntekijät toteuttavat niitä jatkuvasti omissa tehtävissään. Virastossa on sisäisen valvonnan toteuttamiseksi toiminnan ja talouden hallinta- ja raportointimenetelmät täsmäytys-, kontrolli- ja varmennustoimenpiteineen. Ylijohtajan suorittama valvonta perustuu taloussäännön mukaisesti ensisijaisesti johtoryhmätyöskentelyyn ja tulostarvointiin. Vuoden 2021 aikana ylijohtaja on seurannut erikseen eräiden viraston toimintojen ja hankkeiden (Allu 2.0 -hanke, Soteri-hanke ja Valtava) toteutumista, vuoden aikana kiinnitettiin huomioita hankkeiden talouden seurantaan ja raportointia kehitettiin osana viraston toimintamenojen seurantaa. Pandemian vaikutuksia viraston toimintakykyyn arvioitiin säännöllisesti muun muassa johtoryhmän kokouksissa. Lisäksi johtajat ja esimiehet osaltaan valvovat vastuullaan olevaa toimintaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi toteutettiin viraston ylijohtajalle ja johtajille suunnatulla kyselyllä. Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimivat virastossa melko hyvin (pisteluku 2,7/4). Vastauksissa korostui sisäisen tiedonkulun paraneminen poikkeustilanteiden viestinnässä. Vuoden aikana kehitettiin riskienhallinnan menettelytapoja ja perustettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tiimi, joka toimii johdon tukena sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toteuttamisessa suunnittelemalla, koordinoimalla, seuraamalla ja kehittämällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseja. Vuoden 2021 aikana kehitettiin myös sopimustenhallinnan prosesseja ja menettelytapoja. Vuodelle 2021 suunniteltu sisäinen tarkastus siirtyi pandemiasta johtuen seuraavalle vuodelle.

Viraston riskienhallinnan toimintaohjeen mukaisesti Valviran riskit ja niiden hallintatoimenpiteet arvioidaan vuosittain viraston vuosikellon mukaisesti. Vuoden 2021 riskikartotus toteutettiin loppuvuodesta.

9. Arviointien tulokset

Valvirassa ei vuonna 2021 toteutettu ulkoisia arviointeja.

10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valvirassa ei havaittu väärinkäytöksiä vuoden 2021 aikana.

Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	3 383,16	2 918	2 918,16	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	3 383,16	2 918	2 918,16	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	1 314 715,16	1 883 001	1 883 001,39	0,00	100
12.33.02. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	1 314 715,16	1 883 001	1 883 001,39	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	1 318 098,32	1 885 920	1 885 919,55	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 754,00	2 320	2 320,00		2 320,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	2 754,00	2 320	2 320,00		2 320,00	0,00				
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	13 663 847,94	14 999 285	6 660 244,07	8 339 040,65	14 999 284,72	0,00	5 956 532,85	20 287 532,85	11 948 492,20	8 339 040,65
33.01.29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	866 847,94	668 285	668 284,72		668 284,72	0,00				
33.02.05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (S2)	12 797 000,00	14 331 000	5 991 959,35	8 339 040,65	14 331 000,00	0,00	5 956 532,85	20 287 532,85	11 948 492,20	8 339 040,65
Määrärahatilit yhteensä	13 666 601,94	15 001 605	6 662 564,07	8 339 040,65	15 001 604,72	0,00	5 956 532,85	20 287 532,85	11 948 492,20	8 339 040,65

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole valtuuksia.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2021-31.12.2021		1.1.2020-31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	6 778 791,70		5 992 068,60	
Muut toiminnan tuotot	608 045,61	7 386 837,31	78 302,90	6 070 371,50
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	49 911,86		57 340,54	
Henkilöstökulut	12 192 999,19		11 043 241,31	
Vuokrat	670 324,77		588 528,28	
Palvelujen ostot	3 898 606,53		3 714 625,08	
Muut kulut	316 486,64		267 841,02	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-615 025,97		-298 672,92	
Poistot	551 686,37	-17 064 989,39	551 686,35	-15 924 589,66
JÄÄMÄ I		-9 678 152,08		-9 854 218,16
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	25 804,53		31 391,59	
Rahoituskulut	-33,69	25 770,84	-144,86	31 246,73
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	144,86	144,86
JÄÄMÄ II		-9 652 381,24		-9 822 826,57
JÄÄMÄ III		-9 652 381,24		-9 822 826,57
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	2 918,16		3 383,16	
Suoritetut arvonlisäverot	-668 284,72	-665 366,56	-866 338,18	-862 955,02
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-10 317 747,80		-10 685 781,59

TASE

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	1 035 874,86		1 587 561,23	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 983 457,80	6 019 332,66	3 906 139,20	5 493 700,43
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		6 019 332,66		5 493 700,43
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 386 106,36		673 836,38	
Siirtosaamiset	267 306,51		121 074,62	
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 997,51	1 656 410,38	1 696,89	796 607,89
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	40,00		846,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-292,13	-252,13	-128,12	717,88
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ		1 656 158,25		797 325,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ		7 675 490,91		6 291 026,20

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	3 129 094,57		2 096 343,43	
Pääoman siirrot	11 542 832,41		11 718 532,73	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-10 317 747,80	4 354 179,18	-10 685 781,59	3 129 094,57
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	670 164,08		565 668,45	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	263 796,78		240 243,29	
Edelleen tilitettävät erät	256 950,75		223 740,30	
Siirtovelat	2 127 722,69		2 074 060,19	
Muut lyhytaikaiset velat	2 677,43	3 321 311,73	58 219,40	3 161 931,63
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 321 311,73		3 161 931,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		7 675 490,91		6 291 026,20

LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Kohta 5: Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista

Tilinpäätöksen laatimisperusteissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Tilinpäätösvuoden tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2020 tietoihin.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.02.05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	17 584 192,79	18 331 000	11 521 599,80		19 860 640,45				17 478 132,65	
	Bruttotulot	4 787 192,79	4 000 000	5 529 640,45		5 529 640,45				5 529 640,45	
	Nettomenot	12 797 000,00	14 331 000	5 991 959,35	8 339 040,65	14 331 000,00	0,00	5 956 532,85	20 287 532,85	11 948 492,20	8 339 040,65

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	10 274 805,78	9 287 665,41
Palkat ja palkkiot	10 178 266,32	9 451 395,99
Tulosperusteiset erät	1 339,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	95 200,46	-163 730,58
Henkilösivukulut	1 919 532,41	1 755 575,90
Eläkekulut	1 723 490,02	1 634 666,63
Muut henkilösivukulut	196 042,39	120 909,27
Yhteensä	12 194 338,19	11 043 241,31
Johdon palkat ja palkkiot, josta	535 168,34	511 905,28
- tulosperusteiset erät	1 339,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	240,00	240,00
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 7.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	719 509,80	726 369,12	0,00	0,00	0,00	726 369,12

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	719 509,80	726 369,12	0,00	0,00	0,00	726 369,12

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole esitettävää liitteellä 17.

Allekirjoitukset

Tilinpäätös on käsitelty Valviran johtoryhmässä 9.2.2022

Tilinpäätös hyväksytty Helsingissä 9.2.2022.

Ylijohtaja

Markus Henriksson

Taluspäällikkö

Virpi Hasila

Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ____/____ 2022

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Valvira, PL 43, 00521 Helsinki
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, Helsinki (Pasila)
vaihe 0295 209 111
kirjaamo(at)valvira.fi

©Valvira 2022